

BATI TRAKYA TÜRKLERİ DAYANIŞMA DERNEKLERİ YAYIN ORGANI

BATI TRAKYA'NIN SESi

OCAK 1990, YIL 3, SAYI 14 FİYATI 5000 TL.

25 OCAK'TA BATI TRAKYA TÜRKÜ

YİNE YARGILANIYOR!

**SELÂNİK'TE
TEKBİR SESLERİ**

BATI TRAKYA'DA TEHLİKELİ OYUNLAR

Nice yiğitler çıkar Trakya'dan bilinmez,
Devlet geçenlere ölüm korkusu salan,
Listeden silinmekle yeryüzünden silinmez
Türkün asıl varlığı mertiğe timsâl olan...

Numaralar :
Fatura :
Kredi No:

BATI TRAKYA'NIN SESİ

*Adres: Hacibesiraga Tekkesi Sok. No: 7 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 527 68 57*

(AYDA BİR YAYINLANIR)

OCAK 14

Sahibi

Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Merkezi Adına
Tahsin Salihoglu
Yazı İşleri Müdürü
Halit Eren

Akademik Kurul

Prof.Dr. Kemal Karpat, Prof.Dr. Oktay Aslanapa
Prof.Dr. Ali Alpaslan, Prof.Dr. Abdulhaluk Çay, Prof.Dr. Mustafa Erkal
Prof.Dr. Yusuf Halaçoğlu, Prof.Dr. Cevdet Küçük, Doç.Dr. Ümit Meric, Doç.Dr. Özcan Mert
Doç.Dr. Cihat Özender, Y. Doç.Dr. İlhan Şahin, Y. Doç.Dr. Feridun Emecen
Y. Doç.Dr. Nejat Sefercioğlu, Y. Doç.Dr. M.Süreyya Şahin
Dr. Aydın Yüksel, Dr. Mustafa Rumelili

Temsilciliklerimiz:

Adapazarı: Eski Belediye Altı No: 29

Ankara: Akay Cad. 20/4 Bakanlıklar Tel: 125 77 87

Bursa: Atatürk Cad. Vakıflar İşhanı Kat: 4 No: 409 Tel: 22 40 49

İzmir: 1335 Sok. No: 1/1 Kat: 2 Çankaya Tel: 25 28 06

İzmit: Fethiye Cad. Gökseller Pasajı Üst Kat. Tel: 11 08 77

Bakırköy: Iskele Cad. Rüya Sok. No: 3/1 Tel: 524 14 02

Zeytinburnu: Telsiz Mah. Balıklı Yolu Üzeri Batı Trakya Camii Pasajı Tel: 558 33 80

K.K. Türk Cumhuriyeti: Schahattin Egeli: P.K. 175 Girne

B.Almanya: Schwanthaler St. 155 8000 München 2 Tel: (89) 502 42 33

Reklam Fiyatı: Arka Kapak: 600.000 TL, İç Kapaklar: 500.000 TL,

İç Sahifeler: 300.000 TL, (Tam Sahife)

Fiyatı: 5.000 TL.

Yıllık Abone Ücreti: 50.000 TL.

*Abone Hesap No: Türkiye İş Bankası Türbe Şubesi 1056-30440 0026237
Nolu Hesap Cağaloğlu-İstanbul*

Yazılardaki fikirler yazarlarına ait olup, dergiyi bağlamaz ve derginin aynı şirketi taşlığı anlamına gelmez. BATI TRAKYA'NIN SESİ zikredilecek iktibas edilebilir.

Yazı İşleri gönderilen yazıların değerlendirilmeyeinde bazı düzeltmeler ve kısaltmalar yapabilir.

Bu sayı Renk Ofset (İstanbul) tesislerinde 2000 adet olarak basılmıştır.

BATI TRAKYA'NIN SESİ dergisinin kapak ve iç grafik düzeni, film ve grafik uygulama çalışmaları MARMARA REKLAM tarafından yapılmaktadır. Tel: 520 86 88

İÇİNDEKİLER

3	
	Editörden
4	
	Batı Trakya'da Türklerin İnsanca Yaşama İsteği Yargılanıyor
5	
	Batı Trakya'da Tehlikeli Oyunlar
6	
	Türklerin Pasaportları Ellerinden Alınıyor
	Batı Trakya Eğitim Araştırma ve Cami Yaptırma Vakfı Kuruldu
7	
	Rodoplu Yunan Meclisinde
9	
	Selânik'te Tekbir Sesleri
11	
	T.B.M.M.'den Üç Milletvekili Dr. Sadık Ahmet'in Mahkemesini Takip Etti
12	
	Salihoglu: "Batı Trakya Müslüman Türk Toplumunun Lideri Dr. Sadık Ahmettir."
14	
	İpsala Sınır Kapısında Protesto
15	
	Haksız Yargılama Takşım Meydanında Protesto Edildi
16	
	Yunan Konsolosluğuna Siyah Çelenk
17	
	Frankfurt'ta Yürüyüş ve Siyah Çelenk
18	
	İzmir Şubesi Yunanistan Konsolosluğuna Siyah Çelenk Koydu
19	
	İzmit, Sakarya ve Bursa Şubelerinin Basın Toplantıları
20	
	Salahattin Galip Vatandaşlıktan Çıkarıldı
21	
	Batı Trakya Türkleri 2. Gençlik Kurultayı Yaptı
23	
	Batı Trakya Türk Şiirinde Yunan Baskıları Gerçeği
	Feyyaz Sağlam
28	
	Gümülcineli İlyaloğlu Hızır
	Cevat Izgi
30	
	Bir Sorumsuzluk Belgesi
	Feyyaz Sağlam
32	
	Kitap

EDITÖRDEN

D eğerli Okuyucularımız,

14. Sayımızla tekrar huzurlarımızdayız. Batı Trakya Türklerine yapılan baskılar azalacağına artıyor ve dayanılmaz hale geliyor.

5 Kasım seçimlerine katılmış Bizans entrikalarıyla engellenen Dr. Sadık Ahmet ve İbrahim Şerif dışında kalan aday İsmail Rodoplu Türk Toplumunu temsil eden anda Yunan Meclisinde bulunuyor.

29 Kasım'da Selanik'te Dr. Sadık Ahmet'in haksız ve usulsüz yargılanmasında Batı Trakya Müslüman Türk Tophanı tarihi bir destan yazdı. 5 bin Türk Selanik Adliyesini tekbir sesleriyle doldururken insanların içadesi için verdiği mücadelede kararlılığını gösterdi.

Yunanistan, Sovyetler Birliği'nden getirdiği Rumları Türklerin topraklarına yerleştirmek suretiyle Batı Trakya üzerinde tehlikeli oyunlar oynamaya çalışmaktadır.

Ayrıca hiçbir demokratik ülkede görülmeyecek bir uygulama da Türklerin pasaportlarına el koyulmasıdır. Pasaportları hiçbir gerçekte gösterilmeden ellerinden alınan otuzdan fazla Türkün pasaportları hâlâ iade edilmedi.

Önümüzdeki günlerde, Batı Trakya Türkleri ve kamuoyunun gündemini peşpeşe gelen yargılamalar işgal edecek. Mehmet Emin Ağa, Dr. Sadık Ahmet, İbrahim Şerif, Fikri İhtiyar gibi toplumun liderleri demokrasi için yargılanacaklar. İşte sayfalarımızda bulunanlardan bazıları.

Olayların arkasına gelen siz okuyucularımıza daha taze haber vermemi de beraberinde getiriyor. Bu sebeple dergimiz Batı Trakya'nın Sesi, sizden itibaren artık ayda bir çıkmaktır.

Yeni sayılarımıza buluşmak dileğiyle...

BATI TRAKYA'NIN
SESI

Batı Trakya'da Türklerin İnsanca Yaşama İsteği Yargılanıyor

Dr. Sadık Ahmet ve İbrahim Şerif, "Batı Trakya'da Türk vardır" ve "Türklerre baskı yapılmıyor" dedikleri için yargılanacaklar.

BTS- HABER MERKEZİ

Doğu Bloklu ülkelerinde insan hakları ve demokrasi istekleri baş-döndürücü gelişmeler gösterirken Yunanistan, Batı Trakya Türk Toplumu'na baskularını sistemli olarak giderek artırdı.

Batı Trakya Türklerinin lideri Dr. Sadık Ahmet ve diğer ileri gelen

8 Şubat'ta yapılacak ikinci duruşmada Dr. Sadık Ahmet ve İbrahim Şerif "Yunan yönetiminin Batı Trakya'da ayrımlı ve baskı yaptığı iddia etmek" ve "Müslümanlardan Türk olarak bahsederek kamu düzenini sarsmakta" yargılanacak.

15 Şubat'ta görüşülecek olan davada ise yine Dr. Sadık Ahmet ve İbrahim Şerif'in dağıttıkları bildirilerde

çıyla Yunan makamlarınca istenen belgeleri vermediği için yargılanacağı ulaşan haberler arasında.

Batı Trakya Türkleri, toplumun ileri gelenlerinin arka arkaya mahkeme edilmesinin Nisan ayında yapılması beklenen seçimlerde Türklerin milletvekili çıkarmalarını engellemeye yönelik bir uygulama olarak değerlendirildi.

Dr. Sadık Ahmet

İbrahim Şerif

Mehmet Emin Aga

Fikri İhtiyar

Türkler peş peşe mahkeme edilecekler.

5 Kasım seçimlerine girmesi engellenen Dr. Sadık Ahmet ve İbrahim Şerif hakkında üç ayrı yeni dava açıldı. Buna göre, 25 Ocak'ta görüşülecek ilk davada Dr. Sadık Ahmet ve İbrahim Şerif "seçimler öncesi seçmenleri yanlıltıcı propaganda yapmak" iddiasıyla mahkeme önüne çıkarılacak.

Türk kelimesini kullanmak suretiyle ikiliğe yol açtıkları ve kamu düzenini sarsıntıları iddiasıyla yargılanacaktır.

Diğer taraftan daha önce İşkeçe Bağımsız İkbal Listesinden aday olan Mehmet Emin Aga'ın 9 Ocak'ta yapılacak duruşmada "yerel yöneticileri kandırmaya çalışmak" iddiasıyla mahkeme önüne çıkarıldığı, Şahin Belediye Başkanı Fikri İhtiyar'ın ise Türkleri vatandaşlığından silmek ama-

Ayrıca Türkler bu anti demokratik uygulamaları gerçekli demokratik tepkilerin gösterileceğini de vurguladılar.

Batı Trakya'da Tehlikeli Oyunlar

Yunan yönetimi, Batı Trakya'da arka arkaya iki seçimde Türklerin milletvekili çıkarmaları karşısında Türk müfus yoğunluğunu bozmak için akıl almaz bir oyuna başvurdu. Yunanlılar, Sovyetlerden göz eden binlerce Rum'u Batı Trakya'ya yerleştirmeye başladılar.

BTS, HABER MERKEZİ

Batı Trakya'da arka arkaya yapılan iki genel seçimde Türklerin milletvekili çıkarmaları karşısında, Yunanistan yönetimi bu bölgedeki Türk nüfus yoğunluğunu bozmak amacıyla hazırladığı planı uygulamaya başladı.

Yunanistan, Sovyetler Birliği'nden göç eden binlerce Rum'u sistemli bir şekilde Batı Trakya'da Türklerin yaşadığı köylere yerleştirmeye başladı.

Bu planın baş savunucusu Pasok Merkez milletvekili Nikos Zabudis ise Türkler karşı 12 maddelik bir ENOSIS planı hazırladı.

12 maddelik planda şu görüşlere yer verildi:

1- Pontuslular tarihi, siyasi ve ulusal kimliklerini koruduklarını ispat ettiler. Trakyalıların ve Pontusluların bir çok ortak yönleri var. Dolayısıyla Trakya, Pontuslu mültecilerin büyük bir kısmının ulusal merkezi olabilir.

2- Pontusluların Atina'ya yerleştirilmesi imkansız. Eğer böyle devam

ederse bir Yunan devletinden değil, bir Atina devletinden bahsedeceğiz.

3- Pontuslular için biri Selanik, diğeri de Dedeağac'ta iki kabul merkezi kurulmalıdır.

4- Trakya'da Pontus köylerinin kurulması için vakit geçirilmeden arazi aranmasına başlanmalıdır.

5- Pontuslu şoförler, teknisyenler ve mühendisler bu köylerin kurulmasında istihdam edilmelidir.

6- Trakya'da doktor, veteriner ve tarım mühendisi sayısı azdır. Pontusluların bu mesleklerde sahip olanlar Trakya'ya öncelikle yerleştirilmelidir.

7- Çiftçi ve hayvancılıkla uğraşan Pontuslular ise Trakya'nın dağlık bölgelerine yerleştirilmelidir.

8- Tarım bankası Pontuslulara hayvan beslenmesi için daha ucuz gıda maddeleri satmalı ve bir hayvancılık sanayii kurulmasına yardımcı olunmalıdır.

9- Trakya için bundan sonra 5 yıllık bir kalkınma projesi hazırlanmalı-

dir.

10- İskeçe, Gümülcine, Meric ve Doğu Ege Adaları kalkınma bölgeleri olarak kabul edilmelidir.

11- Attika bölgesindeki sanayi kuruluşlarının yeni bölgelere taşınması için teşvik verilmelidir.

12- Trakya'da yatırım yapacak ve yeni iş kuracak Yunanlılara vergi kolaylığı sağlanmalı ve sigorta indirimini yapılmalıdır.

Diger taraftan Yunanistan Dışişleri göçmenleri istedikleri yere yerleştirmenin hakları olduğunu belirtirken Türk Dışişleri de Bölgenin nüfus yapısını değiştirmeye yönelik böyle bir uygulama ile Atina'nın Lozan Antlaşmasını ihlal ettiğini bildirir.

Türklerin Pasaportları Ellerinden Alınıyor

BTS - HABER MERKEZİ

Batı Trakya'da yaşayan ve Türkiye'ye yakınlarını ziyaret etmek isteyen Türklerin pasaportları hiçbir gerekçe gösterilmedesiz ellerinden alınıyor.

Seychat hürriyetini sınırlayıcı bu uygulama mevcut baskılardan sonucusu olduğu ifade edilirken bununla Türkleri korkutmayı ve göç ettirmeyi amaçlandığı belirtildi.

Bugüne kadar 30 dan fazla Türkün pasaportlarını el koyduğu bildirilirken, el koyulan bu pasaportlardan henüz iade edilen olmadığıda ulaşan haberler arasında.

Pasaportlarına el koyulanlar arasında Gümülcine Türk Gençler Birliği Başkanı Aydin Mehmet Arif ile Gümülcine Türk Öğretmenler Birliği Başkanı Cahit Aliosman'ın ve Avukat Adem Bekiroğlu da bulunduğu kaydedilirken bu baskılara karşı eyleme geçileceği bildirildi.

Batı Trakya Eğitim Araştırma ve Cami Yaptırma Vakfı Kuruldu

Batı Trakya Camii Yaptırma Derneği tüzüğünde bulanan maddeye göre kendini lağvederek yerine kurulan Batı Trakya Eğitim Araştırma ve Cami Yaptırma Vakfı na dönüştürüldü.

İşadamlı Hacı Ahmet Tatlı'nın hibe ettiği arsa üzerinde Zeytinburnuna yerleşen Batı Trakyalılar ve diğer Müslümanlarca yardımlaşarak yaptırılan Batı Trakya Camii böylece daha anlamlı bir yapıya bürünmiş oldu.

29 Kasım 1989 tarihli Resmi gazetede de ilan edilen Vakfın kurucuları: Selahattin Yıldız, Yakup Yılmaz, Hasan Gençoğlu, Hasan Yazıcı, Ahmet Vatansever, Hüseyin Yıldız, Hüseyin Dilek, Musa Yurt, Hasan Bekiroğlu, Hüseyin Türkmen, Cemali Koc ve Salih Şahin'dir.

Merkezi Bahaklı Yolu Batı Trakya Camii Pasajı, Telsiz Mahallesi, Zeytinburnu'nda bulunan vakıf, Batı Trakya konusunda eğitim ve araştırmalar yapmayı ve yapmakları desteklemeyi amaçlamaktadır.

Seçim kampanyaları sırasında Batı Trakya Türkleri Güven Listesi Adayı İsmail Rodoplu'ya büyük ilgi gösterdi.

5 Kasım Seçimleri Yapıldı Rodoplu Yunan Meclisinde

Gerçek başarının Batı Trakya Müslüman, Türk toplumuna ait olduğunu vurgulayan bağımsız Gümülcine milletvekili İsmail Rodoplu her zaman olduğu gibi toplumu için çalışacağının ve bu konuda Azinlik Yüksek Kurulunun kararlarını uygulayacağını açıklamıştır.

B.T.S.-HABER MERKEZİ

18 Haziran seçimlerine Batı Trakya'da, İşkeçe'den Bağımsız İkbal Listesi ile Gümülcine'den Bağımsız Güven Listesi katılmış ve Gümülcine'den Bağımsız Güven Listesi adayı Dr. Sadık Ahmet Milletvekili seçilmiştir.

ne'den Bağımsız Güven Listesi adayı Dr. Sadık Ahmet Milletvekili seçilmiştir.

18 Haziran 1989'da yapılan genel seçimlerde seçime katılan partilerin hiç biri tek başına hükümeti kurabile-

cek çoğunluğu elde edememesi sonucu Yunanistan'da 5 Kasım 1989'da erken genel seçimler yapıldı.

Yunanistan'da doğan hükümet boşluğu ve siyasi krizi ortadan kaldırılmak amacıyla kurulan seçim hükümeti 7

meti erken genel seçimlerin 5 Kasım'da yapılmasını kararlaştırdı.

Bağımsız Güven Listesinde Gümülcine milletvekili olarak Yunan Parlamentosuna giren Dr. Sadık Ahmet'in yapılan baskılardan kaldırılması ve alınan haklarının iadesi için verdiği mücadele, Batı Trakya Türk Toplumunda ilgi ve sempati topladığı şimdide kadar değişik partilerden milletvekili seçilerek Yunan meclisine giren Türklerin, mensup oldukları partilerin disiplininden çakmadıkları için yeterince başarılı olmadıklarını gören Batı Trakya Türk'te, Bağımsız Listeler kavramının daha da güç kazandığı gözlandı.

Bağımsız Listeler kavramının yerleşmesi ve yapılan haksızlıkların ancak bu yolla dile getirileceğinin Batı Trakya Türkleri arasında yayılmasının, Yunanistan'ı 18 Haziran seçimlerinden birinci parti çıktıgı halde tek başına hükümet kurmaya Yeni Demokrasi Partisi olduğunu vurguluyorlar. Nitelik 5 Kasım seçimlerine katılmak üzere Gümülcine'de oluşturulan Bağımsız Güven Listesinin adayları Dr. Sadık Ahmet ve İbrahim Şerif'in adaylıklarını, başvuru dilekçelerinde eksiklik bulunduğu iddiasıyla reddedilmiş ve seçime katılmaları engellenmiştir.

İlgili kanunda başvuru dilekçelerindeki eksikliklerin giderilmesi için daha önceki bildirilmesi öngördüğü halde, adayların ancak son dakikada haberdar edilmesi, gerekli düzeltmenin yapılması engelledi. Batı Trakya Türkleri tarafından kasıtlı bir davranış olarak değerlendirilen ve tepki ile karşılaşan olayda, Dr. Sadık Ahmet ve İbrahim Şerif'in mahkeme nezdinde yaptığı girişimler de sonuçsuz kaldı.

Olayı bir oyun olarak niteleyen Batı Trakya Türklerinin lideri Dr. Sadık Ahmet ve diğer aday İbrahim Şerif, iki bağımsız milletvekili çıkara-

cak oy potansiyeline sahip Gümülcine'de Türklerin arasına ayrılık sokularak bölmek istendiğini belirterek bu oyuna gelmeyeceklerini, bu amaçla da Güven Listesindeki diğer bağımsız aday İsmail Rodoplu'yu desteklediklerini açıkladılar.

Diğer taraftan PASOK'tan milletvekilliği adaylık teklifini kabul etmemeyen ve Bağımsız Listeye çalışacağını açıklayan Ahmet Faikoğlu'nun katılımıyla daha da güçlenen Iskeçe'deki Bağımsız İkbal Listesi de 5 Kasım seçimlerine katıldı.

Seçim öncesi yapılan oyunların seçim zamanında yapıldığı, bölge dışından getirilen askerler oy kullanırmaması sureti ile oy barajlarının yükseltilmek istendiğini, bazı köylerde vaktin dolduğu gerçekçi ile Türklerin oy vermeleri engellendiği, ay sayımlarında da kasıtlı uygulamalarla karşılaşıldığı bildirildi. Ayrıca Bağımsız Listeler gözlemlerinin sandık başından uzaklaştırıldığı gelen haberler arasında yer almaktadır.

5 Kasım seçimlerinde, Iskeçe'deki İkbal Listesi bir önceki seçime göre oyalarını artırarak 11.500 oy almış, Gümülcine'de ise Güven Listesi adayı İsmail Rodoplu 24.700 oy alarak Bağımsız Türk milletvekili olarak Yunan meclisine girmeyi başarmıştır.

Gerçek başarının Batı Trakya Müslüman Türk toplumuna ait olduğunu vurgulayan bağımsız Gümülcine milletvekili İsmail Rodoplu her zaman olduğu gibi toplumu için çalışacağını ve bu konuda Azınlık Yüksek Kurulunun kararlarını uygulayacağını açıklamıştır.

Gümülcine ve Iskeçedeki oyların partilere göre dağılımı şöyledir;

Gümülcine:

YDP : 31.746

GÜVEN : 24.625
PASOK : 23.058
SOL.İT. : 3.857
GÜVEN:
İsmail Rodoplu : 24.625
YDP: Mehmet Müftüoğlu 1307
YDP: İbrahim Onsunoglu 187
PASOK: Ahmet Mehmet 1616
H.E. Hüseyin Saka 64
SOL. IT.: Mustafa Mustafa 400

Iskeçe:

IKBAL: 11.336
IKBAL:
Mehmet Emin Aga 7469
Kadir Yunusoglu 1929
Rasim Murcaoglu 1007
Orhan Hacı İbrahim 2555
Celal İbrahim 401
PASOK
Adem Adem 968
SOL İTTIFAK 288

Yunanistan genelinde alınan seçim sonuçlarına göre 300 sandalyeli Parlamentoda milletvekili dağılımı şöyledir:

YDP 148
PASOK: 128
SOL.İT.: 21
GÜVEN: 1
YEŞİLLER: 1
BAĞIMSIZ: 1

5 Kasım seçimlerinin sonuçları ile Yunanistan'da hiçbir partiyi tek başına iktidara gelememiş, Cumhurbaşkanı Sarçetakis'in sırayla Miçotakis, Papandreu ve Floraikis'e verdiği hükümeti kurma görevini her üç liderde iade etmişlerdir. Daha sonra partiler üstü bir isim olarak nitelenen Ksenofon Zolotas'a verilen görev, geniş tabanlı bir milli koalisyon hükümetinin kurulmasıyla noktalandı. 1990 baharında yeni bir seçim beklenmektedir.

Dr. Sadık Ahmet'i yalnız bırakmayan binlerce Türk tekbir sesleriyle Selanik Adliyesini doldurdu.

Selânik'te Tekbir Sesleri

Dr. Sadık Ahmet'in Mahkemesi gene belirsiz bir tarihe ertelendi.

B.T.S.- (SELÂNIK)

Bati Trakya Türkleri'nin problemini Yunan ve dünya kamuoyuna duyurmak amacıyla açtığı imza kampanyası yüzünden yargılanan Dr. Sadık Ahmet'in mahkemesi gene belirsiz bir tarihe ertelendi.

5 Kasım seçimlerine katılması engellendikten sonra daha önce 20 Aralık 1988 tarihinde belirsiz bir tarihe

ertelenen Dr. Sadık Ahmet'in mahkemesinin 29 Kasım 1989'da yapılacağı açıklanmıştır.

Milletvekili seçilmesi engellenerek dokunulmazlık hakkı kalkan Gümrüçine eski Bağımsız milletvekili Dr. Sadık Ahmet'in alclacele gündeme getirilen mahkemesi Batı Trakya Türkleri arasında ırkıyla karşılandı. 29 Kasım'da görüleceği bildirilen davanın Batı Trakya Türkleri tarafından duyulmasından sonra heyecanlı

bir bekleyiş başladı. Toplumu adına yargılanan Dr. Sadık Ahmet'in Selanik'te yapılacak mahkemesine Batı Trakya Türkleri Azınlık Yüksek Kurulu 24 Kasım tarihinde yaptığı toplantıda bütün Batı Trakya Türklerinin katılmasını kararlaştırdı.

Azınlık Yüksek Kurulunun bu kararına 3 bin civanda Batı Trakya Türkü uyarık Selanik Adliyesini doldururken Almanya ve Türkiye'de bulunan Batı Trakya Türk dernekleri de

duruşmanın anti demokratik ve insan haklarına aykırı olduğunu dünya kamuoyuna duyuran protesto toplantıları yaptı. Engellenmek istenen TRT yanında çok sayıda basın yayın kuruluşun da takibettiği mahkemeyi izlemek üzere Uluslararası Af Örgütünden İngiliz Helena Cook, Azınlıkları Koruma Masasından Alman Avukat Dr. Hans Heltman, Alman Yeşiller Partisinden Rudlof ve Bayan Avukat Ursula ile Almanya'daki Batı Trakya Türk Derneği Federasyonundan Özkan Hüseyin ve Hasan Dündükü de hazır bulundular.

Öte yandan Türkiye Büyüüt Millet Meclisi'nde gurubu bulunan partileri temsilen ANAP Kırklareli Milletvekili Cemal Özbilen SHP Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar ve DYP Sinop Milletvekili Yaşar Topçu da Dr. Sadık Ahmet'in toplumu adına yargılanmak istediği Selanik'e gelirken İstanbul Barosu Başkanı Turgut Kazan, Yönetim Kurulu üyesi arkadaşlarına Yunanistan Konsolosluğu tarafından vize verilmemesini protesto ediyordu.

Selanik Adliyesi önünde toplanan Batı Trakyanın muhtelif yerlerinden gelen binlerce Türk duruşmanın yapılacağı salona tekbir sesleriyle girdiğinde hiçbir taşkınlığı sebebiyet vermeyerek listede 22. sırada bulunan Dr. Sadık Ahmet'in durağanına saatinin gelmesini büyük bir olgunlukla bekliyordu.

4. sıradaki duruşmanın görüştürmesi sırası geldiğinde mesai saatı doluyor ve Dr. Sadık Ahmet ve avukatlarına duruşmanın belirsiz bir zamana ertelendiği ve tarihin daha sonra haber verileceği bildiriliyordu.

Binlerce Batı Trakya Türkü liderleri Dr. Sadık Ahmet'in en azından şimdilik hapsedilmeyeceğini öğrenmenin rahatlığı ile Selanik Adliyesini terkederek Yunan yönetiminin bir dahaki duruşmada hatasını kabul edeceğini ümidi de taşıyordu.

Dr. Sadık Ahmet Adliye salonun-

dan ayrılrken duygularını "Haklı olmanın vicdan huzuru yanında böylesine anlamlı bir desteği Batı Trakya

Müslüman Türk Toplumu tarafından layık görülmeyenin gururunu da yaşıyorum" sözleriyle ifade ediyordu.

Divan Başkanlığı Tahsin Salihoglu'nun yaptığı Genel Kurulda Başkanlığı Bedri Uçar seçildi (Fotoğraf: I. Yusuf)

Ankara'da Yeni Yönetim

BTS (ANKARA)

Daha önce Batı Trakyalar Derneği iken 8. Olağanüstü Genel Kurulda adı değişen Batı Trakya Türk Birliği Derneği'nin başkanlığına Bedri Uçar seçildi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Ahi Evran Salonu'nda yapılan ve çok sayıda dernek üyesinin katıldığı olağantısti Genel Kurulda yeni Yönetim ve Denetim Kurulları da belirlendi.

Divan Başkanlığı Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Başkanı Tahsin Salihoglu'nun yaptığı genel kurul sonunda aşağıdaki yöneticiler yönetimde seçildi:

YÖNETİM KURULU:

Bedri UÇAR
İbade ÇAKIR
Ahmet AKARCA
Halil SOYER
Ahmet KAHYA
Osman HASAN ÇAVUŞ
Aydın SALİHOĞLU
Sevgül SÜLEYMAN

Fuat DİLSTİZ
Orhan Emin LATIF
Ekrem RASIM

DENETİM KURULU
Filiz ERÇİN
Nedim HAKKI
Metin HAYRULLAH

T.B.M.M. de görülen bulunan partilerin izmilenen 3 milletvekili de Selanik'teydi.

T.B.M.M.'den Üç Milletvekili Dr. Sadık Ahmet'in Mahkemesini Takip Etti

Dr. Sadık Ahmet' in 29 Kasım'da Selanik'te yapılan mahkemesi TBMM' de grubu bulunan partilerin milletvekillerinden oluşan bir heyet tarafından izlendi.

B.T.S.-HABER MERKEZİ

ANAP Kırklareli Milletvekili Cemal Özben, SHP Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpinar ve DYP Sinop Milletvekilisi Yaşar Topçu'dan oluşan üç kişilik heyet Selanik'e Mahkemeyi izlemek üzere gelen Batı Trakya Türkleri tarafından sevgiyle karşılandı.

Mahkemenin gene belirsiz bir tarihe ertelenmesinden sonra Türkiye'ye dönen heyetten Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpinar, Batı Trakya'nın Sesi'ne "Selanik'te mahkemenin yapılacağı yere vardığımızda orada toplanan 3 binden fazla

soydaşımızın varlığı bizleri çok hedefecanlandırdı" dedi.

Daha sonra Dr. Sadık Ahmet'in mahkemesine de giden Gürpinar "Bu olay her ne kadar Yunan makamları tarafından hukuki bir dava olarak nitelendiriliyorsa da bizim gözlediğimiz, Batı Trakya Türkleri'nin Lozan'dan kaynaklanan varlığı veya yokluğunun davasıdır ve tamamen siyasetidir," dedi.

Bir hukukçu olarak, isnad edilen suçları ve ilgili maddeleri de incelediklerini söyleyen İrfan Gürpinar şöyle devam etti: "Incelediğimiz ilgili kanunun 191. ve 216. maddelerindeki suç unsurlarının oluşması mümkün değil. Yalan beyanda bu-

lunma ve Yunanistan'ın itibarını sarsma suçlaması temelsizdir çünkü yapılanlar bütün dünyaca bilinmektedir. Diğer isnad olan sahte imza meselesi de mahkemenin üzerinde durmadığını görüyoruz. Bu davanın hukuki değil siyasi bir dava olduğunu gösterir."

Yapılmak istençinin, bilincenin ve haklarını istemeye başlayan Batı Trakya Türklerin sindirmek amacıyla yönelik olduğunu sözlerine ekleyen Gürpinar, "Yunan makamları Dr. Sadık Ahmet'i değil, aslında Batı Trakya Türkleri'ni yargılamak istemektedir" dedi.

SALİHOĞLU:

“Batı Trakya Müslüman Türk Toplumunun Lideri Dr. Sadık Ahmet’tir”

*5 Kasım Seçimleri öncesi Batı Trakya Türkleri ve uğradıkları haksızlıklar
dile getirmek amacıyla Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel
Merkezi bir açıklama yaptı.*

B.T.S. (İSTANBUL)

Genel Başkan Tahsin Salihoglu tarafından 1 Kasım 1989 tarihinde Basın Mützesi salonunda yapılan açıklamada

şunlara yer verildi:

5 Kasım 1989 tarihinde Yunanistan'da yapılacak genel seçimlerde Batı Trakya Müslüman Türk Cemaati, Gümülcine'de Güven ve İşkeçe'de İkbal bağımsız listeleriyle katılmak-

tadır. Bundan önce 18 Haziran'da yapılan genel seçimlerde aynı listeler toplumun oylarının % 80 ini almış idi.

Gümülcine Güven listesi 18 Haziran 1989'daki seçimlerde Gümülcine-

ne'de Yeni Demokrasi Partisi ve PASOK'u geçmiştir. Bu seçimlerde Dr. Sadık Ahmet bağımsız milletvekili olarak seçilmiştir. Burada önemli olan hususlar şunlardır.

18 Haziran seçimleri;

1. Müslüman Türk Cemaatinin liderini seçmesine sebep teşkil etmiştir. Bu lider de Dr. Sadık Ahmet'tir.

2. Yeni Demokrasi Partisinin 7 milletvekili çıkarmasına engel teşkil etmiştir. Böylece Yunanistan'da bir seçim buharının doğmasına sebep olmuştur.

Batı Trakya Müslüman Türk Toplumu insan hak ve hürriyetinden mahrum yaşadığı ve kendisine hiç bir hükümetin sahip çıkmamasından dolayı bağımsız listeleri kurmuştur. Yeni Demokrasi Partisinin üç aylık iktidarı döneminde baskılar daha da artmıştır. Yunan devleti ve siyasi partileri resmen vatandaşları olan bu insanlarımıza sırt çevirmiştir.

Bu üç aylık dönemde Türk toplumunun haklı isteklerine cevap verilmesi gerekiydi.

Bir AT ilkesi olan Yunanistan'ın bu antodemokratik tutum ve görüşünden dolayı Türk Toplumu 5 Kasım genel seçimlerine tekrar bağımsız listelerle katılmayı kararlaştırmıştır. Bu bağımsız hareketi ve toplumun lideri Dr. Sadık Ahmet'in milletvekili olmasını ilk önce kılıse önlemeye çalışmıştır. Nitekim 27 Eylül 1989 tarihinde Gümülcine Metropoliti Damaskinos ile Dedeağac Metropoliti Anthimos bir bildiri yayımlamışlardır.

Bildirinin 5. maddesi aynen şöyledir:

"Sahte imza kullanma ve yalan haber yayma suçlarıyla Bidayet mahkemesince ikibucusuk yıl hapis cezasına çarptırılan milletvekili Dr. Sadık Ahmet'in İstinaf Mahkemesinde yargılanması için işlemler tamamlanmalıdır."

Nitekim 31 Ekim 1989 tarihinde

Bidayet Mahkemesinden Dr. Sadık Ahmet'e 29 Kasım saat 9.00 Selanik'te mahkemesinin yapılacağı tebliğ edilmiştir. Demek oluyorki 29 Kasım'da 150 bin Batı Trakya Müslüman Türk'ü yargılanacaktır. Papazlar Dr. Sadık Ahmet'in milletvekili olmasını istememektedirler. Bu istek Yunan devleti tarafından da kabul edilmiştir.

Yine Papazların yayımladığı bildirinin üçüncü maddesinde şöyle de nimektedir;

"Gümülcine'deki Türkiye Başkonsolosunun faaliyetlerinin sadece

dairesindeki görevleri ile sınırlanması için gereken yasal işlemler yapılmalıdır."

Bundan neyin kastedildiği açık olarak anlaşılmaktadır. Gümülcine Türk Cemiyeti 3 aydır işgal altında. Gerek Gümülcine Başkonsolosluğunun kapatılması ve gerekse cezaevi ve yuvalarımızın işgal altında tutulmasının karşılığı, çok açık ifade ediyorum; PATRIKHANEDİR! İstanbul Rum Vakıflarıdır. Batı Trakya'da bu işgal devam ederse, Patrikhaneyi ve Rum Vakıflarını işgal ede-

riz. Bunu herkes böyle bilsin.

Yunanistan seçim yasasının 98. maddesi gayet sarih olduğu halde Güven Listesi adayı ve Türk Toplumu Lideri Dr. Sadık Ahmet ile İbrahim Şerif'in adaylıklar iptal edilmiştir. Yunan demokrasisi kötü bir sınav vermiştir. 5 Kasım'daki seçimlere gölge düşmüştür. Şu anda Güven Listesindeki tek aday İsmail Rodoplu toplumun Lideri Dr. Sadık Ahmet tarafından da desteklenmektedir.

Gerek İskise'de gerekse Gümülcine'de 6 Kasım sabahı iki bağımsız Türk milletvekili Yunan meclisine gitmektedir. Türk toplumu bağımsız harekete inanmıştır. Kaybedilmiş haklarını geri alana kadar yasal mücadeleleri devam edecektir.

Yunanistan'da birinci parti olması beklenen Yeni Demokrasi Partisinin kamuoyu yoklamalarına göre oy oranı yaklaşık % 45 dir. Tek basına iktidar olması için yaklaşık % 46 oy alması gerekiyor. Mitsotakis ise bu sebeple Dr. Sadık Ahmet'in adaylığını engelledi. Çünkü Dr. Sadık Ahmet'in Gümülcine'de alacağı oylar iki milletvekili çıkarmasını engelleyecekti. Bu da muhtemel bir çoğunluğunun engelleyecekti. Dr. Sadık Ahmet'in milletvekili başvurusunun reddedilmesinin ardından bütün oyların İsmail Rodoplu'ya verilmesini istemesi bu oyunu nisbeten bozdu. Kaldı ki Mitsotakis için bir tehlike daha var. Dr. Sadık Ahmet seçimlerden sonra Gümülcine'deki seçim iptali için dava açacak. Başvuru formundaki imzanın sahte olduğu ortadadır.

Türk Toplumu Yunanistan'da adaleti arıyor.

Türk Toplumu Yunanistan'da demokrasiyi arıyor.

Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği olarak Yunanistan'ın antodemokratik tutumunu protesto ediyor ve

İpsala Sınır Kapısında Protesto

Bati Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Merkezi 5 Kasım seçimlerine Türklerin katılmamasını engellemek amacıyla Yunanistan'ın Türkiye'ye olan kapılarını kapatmamını protesto etti.

B.T.S. HABER MERKEZİ

Ipsala Sınır kapısında ve Meriç Nehri üzerindeki sınırı belirleyen köprü üzerinde yapılan oturma eylemi ve basın toplantısında Genel Başkan Tahsin Salihoglu şu açıklamayı yaptı:

Bugün burada iki devlet arasında çok iyi niyelerle yapılmış olan bu köprüün üzerinde Yunanistan'ın antidemokratik titumu neticesinde köprüün işe yaramadığını görmenin utanıcı içersindeyiz.

Bir ülke düşününüz ki azınlık değil, Türk dediği, benden değil dediği vatandaşını binbir zorlukla ülkesine bağlılığını ve sadakatini ispatlamak için oy kullanmaya gidişini engelliyor. Ve aynı devlet en tabii vatandaşlık hakkını gerçekleştirmesine müsaade etmiyor. Hiç bir devlet ciddiyetile bağdaşmayan bu tutumu AT üyesi ortaklarının henüz daha kınamamasından üzüntü duyuyoruz.

Sonra bir hafta içinde

Yunanistan devleti demokrasiyi tamamen kaletmiştir, kendi vatandaşının seçme ve seçilme hakkına mani olmakla anayasa ve yasalarını ihlal etmiştir.

Yunanistan bir hususu çok iyi bilmelidir ki Bati Trakya Türk toplumu haklı ve yasal mücadeleşini emirlerle kanalize etmeyecektir.

Biz bugün buraya, buraya Yunanistan'a demokrasiyi kazandırmak için gelmiş bulunuyoruz. Elbetteki yillardır insan hak ve hürriyetlerinden mahrum yaşamış Bati Trakya Müslüman Türk Cemaati oylarını Bağımsız listelere verecektir. Bunu yapmakla da hiç bir yasaya karşı gelmemektedir.

6 Kasım sabahı Dr. Sadık Ahmet liderleri olmak üzere, bu kervana Gü-

yi getirmek için büyük bir mücadele verecekler, sonra da Bati Trakya Türk Toplumunun haklarını önce Yunanistan'da, hiç istenmediği halde gereksizce Avrupa siyasi platformlarında arayacaklardır. Bütün dünya çok iyi bilsin ki Bati Trakya Türk Toplumunun Yunanistan üzerinde hiç bir kötü emeli yoktur. Tek yasal mücadeleşi ve istediği insan gibi yaşamaktır.

İkinci Dünya Savaşı ve iç savaşta Yunan devletinin yanında yer alan Bati Trakya Müslüman Türk'ü, bugün horlandığı o topraklar için kan dökmüştür, can vermiştir.

Türkiye'de hangi Rum'un toprakları mizda bu devlet için akmiş kamı vardır. Tam tersi zor zamanlarda Türkiye'deki Rum ve Ermeni azınlıkları yüksek devletimi sirtından hançerlemiştir.

Bati Trakya Müslüman Türk Toplumu insanca yaşamak için gereklili yasal mücadeleşini ne pahasına olursa olsun verecektir. Bağımsız listelerdeki adaylarını destekleye-

cek ve bir kere daha Yunanistan devleti tarafından ikinci sınıf vatandaş muamelesi gördüğünü ve oylarıyla bu durumu protesto ettiğini dünya kamuoyuna gösterecektir.

Genel Merkez Yöneticileri İpsala Sınır Kapısında

ven Listesinden İsmail Rodoplu ve İlkbahar Listesinden Mehmet Emin Aga milletvekili olarak katılacaklardır. Bu üç arkadaşımız da önce yaşadıkları ülke olan Yunanistan'a demokrasi-

Haksız Yargılama Taksim Meydanında Protesto Edildi

5 Kasım Seçimlerine katılması engellendikten sonra Dr. Sadık Ahmet'in daha önce süresiz ertelenen mahkemesinin 29 Kasım'da yapılacağıının açıklanması Batı Trakya Türkleri tarafından yeni bir Bizans oyunu olarak nitelendirildi.

B.T.S. HABER MERKEZİ

Bati Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Merkezi, Milletvekili olması engellenmekten sonra bir oldu bittiye getirilip Dr. Sadık Ahmet'in hapse atılmak istenmesini protesto etmek için 22 Kasım Çarşamba günü Taksim Cumhuriyet anıtına çelenk koydu ve bir basın toplantısı düzenledi. Dernek yönetim Kurulu üyeleri ile çok sayıda Batı Trakya'lıının da katıldığı protestoda, Genel Başkan Tahsin Salihoglu şu açıklamayı yaptı:

"Bilindiği üzere Dr. Sadık Ahmet Batı Trakya Türklerinin ellerinden alınan insan hak ve hürriyetlerinin侵害i için bir imza kampanyası açmış, topladığı 15 bin imza ile birlikte tutuklanmış ve Dedeagaç suçüstü mahkemesince yargılanmıştır. Daha sonra serbest bırakılan Dr. Sadık Ahmet'in mahkemesi Dedeagaç'ın Batı Trakya olması ve Türklerin mahkemeyi bası altına tutabileceğini gerekçesiyle

Selanik'e aktarılmıştır. 20 Aralık 1988 tarihinde Selanik'teki duruşmada da mahkeme bir karar alamamış ve durumayı belirsiz bir tarihe ertelemiştir.

Bu mahkemenin yapılması bütün dünya kamuoyunda olduğu gibi Türk kamuoyunda da dikkatle izlenmiş ve Batı Trakyalılarla yönelik baskilar su yüzüne çıkmıştır.

150 bin Batı Trakya Türk Toplumu da kendi haklarını savunma yolunda verdiği mücadelede tabii liderleri olan Dr. Sadık Ahmet'i yalnız bırakmadı ve her zaman desteklemiştir.

Nitekim 18 Haziran 1989 Genel Seçimlerde Bağımsız Güven Liste'sinden milletvekilligine adaylığını koyan Dr. Sadık Ahmet bağımsız milletvekili olarak Yunan Meclisine seçilmişdir. Şimdiye kadar Yunan meclisinde seçilmiş Türk milletvekilleri Türk Toplumunun haklarını parti disiplininin dışına çıkamadıkları için yeterince savunamıyorlardı. Dr. Sadık Ahmet milletvekili olduktan sonra Batı Trakya Müslüman Türk Top-

lumunun haklı sesi dünya kamuoyunda yankılanmıştır.

Yunanistan'da demokrasiyi ve adaleti zaafa uğratan güç odağı tamamıyla Mitropolitlerdir. Mitropolitlerin yönlendirmesi ve yore halkın kişikirtir beyanlar vermesi Yunanistan da adalet mekanizmasını idare etmektedir. Mitropolitlerin düşünceleri ve istekleri hukuki dayanağı bile aranılmadan uygulanmaktadır.

Nitekim 20 Aralık 1988 tarihinde belirsiz bir tarihe ertelenen Dr. Sadık Ahmet'in mahkemesi Mitropolitlerin talimatı ile 29 Kasım 1989 tarihinde görülecektir. Bu mahkemenin adil ve hukuki olduğunu iddia etmek mümkün müdür? Dr. Sadık Ahmet'in yapılacak mahkemesinin tarafsız ve adil olacağının garantisini kim verebilir?

Avrupa Topluluğu üyesi bir ülke de böylesine uygulamalara diğer ülkelerin suskun kalışı karşısında hayretler içerisindeyiz. Avrupa Topluluğunun Yunanistan'ın üyeliğini tekrar gözden geçirmesi bütün Batı Trakya'liların özlemi haline gelmiştir.

HAKSIZ MAHKEMEYE PROTESTO

Yunan Konsolosluğuna Siyah Çelenk

Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Merkezi, Batı Trakya Müslüman Türk Toplumu lideri Dr. Sadık Ahmet'in 29 Kasım'da haksız yere yargılanmasını protesto etmek için Yanistan'ın İstanbul Başkonsolosluğu önüne siyah çelenk bıraktı.

B.T.S.-HABER MERKEZİ

Bati Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Merkezi, 150 bin Batı Trakya Türkünün Yunan baskısı altında yok edilmek istenmesini ve Türk Toplumu lideri Dr. Sadık Ahmet'in 29 Kasım'da haksız yere yargılanmasını protesto etmek için 27 Kasım Pazarı günü Yunanistan'ın İstanbul Başkonsolosluğu önünde siyah çelenk koydu ve bir basın toplantısı düzenledi.

Batı Trakya Türkleri Duyumşma Derneği Genel Merkez Yönetim Kurulu üyeleriyle çok sayıda Batı Trakya'nın kanadığı protestoda düzenlenen basın toplantısında Genel Başkan Tahsin Salinoğlu şu açıklamayı yaptı:

"Bugün burada, Yunanistan'da insan hak ve hürriyetlerinden mahrum edilen ve baskıya uğrayan Batı Trakya Türkleri'nin tabii lideri Dr. Sadık Ahmet'in 29 Kasım'da Selanik'te haksız ve usulsüz yargılanmasını protesto etmek için bulunuyoruz."

İnsanca ve eşit şartlarda yaşamaktan başka hiçbir umacı olmayan Batı Trakya Türkleri Türklerinin korkutup sindirmeye ve asimile etmeye yönelik bu tür uygulamalarla meşru ve haklı istekleri gözardı edilmeye çalışmaktadır.

Sindirmeye yönelik yeni bir uyu-

lama da Dr. Sadık Ahmet'in sahibi olduğu Güven Gazete'sinin Yayın Müdürü Mehmet Hasan'ın 18 ay hapis ve iki yıl siyasetten men cezasına çarptırılmıştır. Basın hürriyetinin engellenmesine yönelik bu cezalndırma

Batı Trakya Türklerine yönelik uygulamaların seviyesini göstermektedir.

5 Kasım 1989 seçimlerinde oy kullanmak için Yunanistan'a giden Türklerin el konulan pasaportları hala iade edilmemiştir.

Müftülük Makamı ve Cemaat idareleri haksız işgal altında bulunmaktadır.

Türk arazileri suda bahanelerle gasp edilmektedir.

Türk çocukların mevcut anlaşmala rağmen kitapsızlık ve öğretmensizlikle cehaletin kucağına utilmuştur.

Türklerin gayrı menkul edinmele-

ri engellenmekte evlerini tamire dahi mitsaade edilmemektedir.

Müftülük ve cemaat seçimleri yaptırılmamaktı, bağımsız milletvekilliği için adaylar engellemele karşılmaktır. Türklerin seçme seçime hürriyetleri verilmemektedir.

Sonuç olarak kişi ve toplum olarak insanca yaşamaktan mahrum 150 bin Batı Trakya Müslüman Türk Toplumu baskı altındadır. Metropoliterin bu baskılarına yeni boyutlar kazandıran tutumları da bir an evvel durdurulmalıdır. Türkler insanca yaşama ve demokratik katılım hakları verilmeli dir.

Son günlerde dünyada esen hürriyet ve demokrasi rüzgarları ile yıklan utanç duvarları yanında Yunanistan'daki tam aksi uygulamalar hür dünya için utanç vericidir. Bütün dünya şunu bilmelidir ki Batı Trakya Türkleri'nin mücadelesi Yunanistan'a insan haklarını ve demokrasiyi getirme mücadeledir.

21. yüzyıl eşiğinde Avrupa Topluluğu üyesi bir ülkeye bu uygulamalara son verilmesi için insan haklarıyla ilgili bütün kuruluşlar ve hür dünya Batı Trakya Türkleri'nin tabii lideri Dr. Sadık Ahmet'in yargılanması ile Yunan demokrasisi ve adeletinin sınav vereceği tarih olacaktır.

Herkes bilmelidir ki Batı Trakya Türkleri haklı ve yasal mücadeleinden vazgeçmeyecektir. Haklı istek ve

Frankfurt'ta Yürüyüş ve Siyah Çelenk

Almanyadaki Batı Trakya Türk Dernekleri Federasyonu 4 Kasım'da bir yürüyüş düzenledi ve Yunanistan'ın Frankfurt Konsolosluğuna siyah çelenk koydu.

B.T.S. HABER MERKEZİ

Almanyada bulunan Batı Trakya Türk Dernekleri Federasyonu 4 Kasım Cumartesi günü bir yürüyüş düzenledi. Dr. Sadık Ahmet ve İbrahim Şerif'in Bağımsız Güven Listesinden adaylıklarının engellenmesini protesto için düzenlenen yürüyüşün sonunda Frankfurt Konsolosluğu önüne siyah çelenk bırakıldı.

bin Türk'ün temsilcisiyiz. Buraya, yeni gelmedik. 7 asırdan beri burada yaşıyoruz. Her şeyimizle bu toprakları insanlarıyız.

Batı Trakya'da yaşayan soydaşlarımızın varlıklarını sürdürmeleri, kendi dil, din ve kültürlerini korumaları 24 Temmuz 1923 tarihinde Lozan barış antlaşması ile garanti altına alınmıştır.

20inci asırın son yıllarda kimse milliyetini beğenmediği için bir azin-

Haklı olan biziz, hakkımızı söyle, söyle alacağız! Bizler alamassak, çocuklarımız torunlarımız yok olacaklar.

Biz Türküz. Atina'nın yöneticileri bunu redditikleri için milliyetimizi değiştirecek değiliz. Buna izin vermeyeceğiz.

Kurban olarak Dr. Sadık Ahmet'i seçtiler. Onu sindirirlerse hepimizi sindireceklerine inanıyorlar. Sadık'ı hapsetchmek istiyorlar. Ne için? Ülke içinde ve ülkeye dışında haklarını savunmakta öncülük ettiği için, Yunanistan Dr. Sadık Ahmet'i Batı Trakya'da Lider olarak görmek istemiyor. Bunun için 5 Kasım 1989 tarihinde yapılacak olan erken genel seçimlerde Gümülcine'den bağımsız adaylığı sudan bahanelerle, mahkemelerce bütün uğraşılara rağmen kabul edilmedi. Bu mudur Yunan Adaleti? Bu mudur Yunan Demokrasisi?

Yunanistan 29 Kasım 1989 tarihinde Dr. Sadık Ahmet'i tekrar Selanik'te yargılayacaktır. Amaç Dr. Sadık Ahmet'i söndürmektir. Biz 29 Ocak'ı yaratmış bir toplumuz. Sadık'ı onların eline bırakmayız. Hapse atırlarsa Dünüayı ayağa kaldırırız. Yunanlılar Sadık'a dokunurlarsa bunu göreceler, kimse bizi sorumlu tutmasın. Sorumlu kendileridir.

Yüzyıllardır Türk Müslüman olan insanları Elen Müslümanı diye nitelendirdiler. Bir ev almayı, bir karış toprak işitmeyi, mutlu olmayı bize çok gören Yunan yönetimleridir.

Biz bu güne kadar hep efendice hareket ettik. Avrupanın yüz karası bir ülkenin Avrupa'ca nasıl bir iki yüzüyle okşandığını seyretilik. An-

Cafer Alioğlu "Hür dünya Batı Trakya'yı ne zaman göreceksin"

Bini aşkın Batı Trakya Türkü'nün katıldığı protesto yürüyüsünde Federasyon Başkanı Cafer Alioğlu şu konusmayı yaptı.

Bizler, Yunanistan'ın kuzey doğusunda Batı Trakya'da yaşayan 150

lığı inkar edemez. Kimse dinini beğenmedeği için bir azınlığı yok edemez. Yunanistan'da bunu yapamaz. Bizi sindirmeye çalışıyorlar.

Yunanistan baskısını artırdıkça biz de mücadelemizi artıracagız.

cak Yunanistan'ı okşuyor, şımartıyor diye sessiz kalacak değiliz.

Dr. Sadık Ahmet'in Türk azınlığın haklarını savunduğu için hapsetmesine, Avrupanın karşı çıkmasını bekliyoruz. Onların görevi olduğunu inanıyoruz.

Bardağın taşıması halinde Batı Trakya Türk'lerinin kurban olmayı kabul edeceklerini kimse sanmasın.

Dr. Sadık Ahmet bizim sesimiz. Bu sesin kesilmesine seyirci kalmamız. Kimse haklarının ezilmesine, zalimin mazluma galebe çalmasına seyirci kalmamalı. Haktan hukuktan, insan haklarından yana olduğunu iddia eden Avrupalıları görevde çağırıyoruz.

Yunanistan 18 Haziran seçimleri öncesi olduğu gibi, 2 Kasım'dan 5 Kasım'a kadar İpsala sınır kapısını kapamıştır. Kendi vatandaşlarını yurduna sokmuyor. Yönetimin bu tutum ve davranışını protesto ediyoruz.

Vatanımız Yunanistan Demokrasi ile idare edildiği halde bize kendi idarecilerimiz seçtilirmemektedir.

Gümülcine Cemaati 9 Ağustos'tan beri Polis işgal altındadır. Cemmat seçimlerini yaptırmayan, Yönetimi protesto ediyoruz.

Gümülcine Cemmat Başkanı gibi, Iskeçe Cemmat Başkanı Şevket Hamdi'nin de Cemmat Başkanlığından istifasını istiyoruz.

Batı Trakya'da bize karşı uygulanan ayırmacı politikanın kaldırılması istiyoruz.

- Yasal ve anayasal haklarımızı istiyoruz.

- Kanunlar önünde eşitlik istiyoruz.

- Dr. Sadık Ahmet ile İbrahim Şerifi'ın seçilme hakkını gasp ettiğiniz iadesini istiyoruz.

- Çocuklarımıza Kitap, okullarımıza ehliyetli öğretmen istiyoruz.

- Vatandaşlık ve mülkiyet haklarımızın korunmasını istiyoruz.

- Ekonomik ve kültürel baskılann kaldırılmasını istiyoruz.

- Camilerimizin bombalanmasını, kapı ve camlarının kırılmasını

protesto ediyoruz.

- Atalarımızın mezar taşlarının kırılmasını protesto ediyoruz.

- İnsan haklarına saygı duyulmasını istiyoruz.

- Bilim adamlarımızın Diploma-

larını onayalamayan DİKACA'yı protesto ediyoruz.

- Kahrolsun Yunan ırkılığı.

YAŞASIN BATI TRAKYA
TÜRK TOPLUMU

B.T.T.D.D. İzmir Şubesi Yunanistan Konsolosluğuna Siyah Çelenk Koydu

Izmir Şube Başkanı Raif Kurtulu

günlaştığını söyledi:

27 Eylül 1989'da Gümülcine ve Dedeağaç Metropolitleri tarafından yayınlanan bildiri Hristiyan ahalisi Müslüman Türk'lere karşı kışkırtıcı ve bağımsızlığı olmasının gerken yargı mekanizmasının yönlendirici bir özellik taşıdığını belirten Raif Kurtulu daha sonra şöyle devam etti: "Batı Trakya Müslüman Türk Toplumu mahrum edildiği insan hak ve hürriyetlerinin iadesinden başka bir şey istememektedir. Dr. Sadık Ahmet'in toplumu adına sürdürdüğü demokratik hak arama mücadeleinden alıkonularak susturulmak istenmesi ve bunun için de şabih adalet mekanizmasının çalıştırılması vicdan sahibi her insanın geleceği anti demokratik bir uygulamadır."

Yapılan baskıları ve Dr. Sadık Ahmet'in haksız yargılanmasını protesto etmek için Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği İzmir Şubesi 2 Kasım'da Yunanistan'ın İzmir Konsolosluğu önüne siyah çelenk koydu.

Genel Başkan Tahsin Salihoglu'nun da katıldığı protestoda, ikiylilik kişilik bir gurup ellerinde baskıları dile getiren pankart ve dövizlerle Yunan Konsolosluğu önüne geldi. Siyah Çelengin koyulmasından sonra düzenlenen basın toplantısında İzmir Şubesi Başkanı Raif Kurtulu, Son zamanlarda bütün baskı ve engellemelerin Batı Trakya Türkleri'nin tabii lideri Dr. Sadık Ahmet üzerine yo-

B'TTDD İzmit Şubesi Başkanı Cihat Uçar basın toplantısında

Izmit Şubesi'nin Basın Toplantısı

Dr. Sadık Ahmet'in Selanik'te toplumu adına yargılanmak istenmesi, Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Izmit Şubesi tarafından 24 Kasım'da düzünen bir basın toplantısıyla protesto edildi.

Şube Başkanı Cihat Uçar "Bugün Yunanistan'da 150 bin Müslüman Türk her türlü insan hak ve hüsrivetlerinde alımış olarak yaşamaktadır" dedi.

Batı Trakyada Türklerin insanca yaşama isteğinde önderlik eden Dr. Sadık Ahmet'in yargılanmasının demokrasi adına utanç verici olduğunu belirten Cihat Uçar : "Yunanistan'ın bu lekeyle nereye kadar gideceği merak konusudur" dedi.

Rafet Kunter Sakarya Şubesi Başkanı

Sakarya Şubesi Basın Toplantısı

Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Sakarya Şubesi Başkanı Rafet Kunter Dr. Sadık Ahmet'in haksız yere yargılanmasını ve yapı lan baskılıları protesto etmek için 26 Kasım'da bir basın toplantısı düzenledi.

Şube Başkanı Rafet Kunter 29 Kasım mahkemesinin papazların isteğiyle gerçekleşen bir mahkeme olduğunu belirterek "Dr. Sadık Ahmet'in mahkemenin ıcafsız ve adil olacağını

garantisini kim verebilir? sorusunu sordu.

Rafet Kunter, daha sonra şunları söyledi: "Batı Trakya Türklerine reva görülen uygulamalara daha ne zaman kadar göz yumulacak? AT. Yunanistan'a ne zaman dur diyecek?"

İrfan Derici Bursa Şubesi Başkanı

Bursa Şubesi'nin Basın Toplantısı

Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Bursa Şubesi Başkanı İrfan Derici 25 Kasım'da düzünlüğü basın toplantısında Batı Trakya'da Türkler'e yapılan baskılardan dardurulmasını isted.

Şube Başkanı İrfan Derici, "uygunlanan sindirim politikasıyla Türkler öz yurtlarından uzaklaştırılmak isteniyor" dedi.

Vatandaşlık haklarının iadesi için verdiği mücadele sebebiyle Dr. Sadık Ahmet'in yargılanmasını kaydeden İrfan Derici "Bu mücadele insanca yaşama ve varolma mücadeledir. Bu mücadele de Batı Trakya Türk'ü yalnız değildir" dedi.

Salahattin Galip Vatandaşlıktan Çıkarıldı

Bati Trakya'lı Türk gazetecilerinden Sâlahaddin Galip'in ikinci kez Yunan uyruğundan çıkarılması, Yunan Danıştay'ının kararıyla kesinleşti.

B.T.S. - HABER MERKEZİ

Yunan Danıştay'ı Sâlahaddin Galip'in başvurusunu 3 yıl içinde 7 kez erteleyerek sürençmede tuttuktan sonra, Kasım ayı başlarında karara bağlamış ve Sâlahaddin Galip'in Yunan uyruğundan çıkarılmasılarındaki Yunan İçişleri Bakanının kararını onaylamıştır.

Yunan yönetiminin sürekli takibi ve baskısı altında yaşayan gazeteci Sâlahaddin Galip'in Yunan uyruğundan uzaklaştırılması olayı 1984 yılında başlattı.

Yunanistan Tabiiyet Konseyi, 25.9.1984 tarih ve 1132 sayılı mütalesıyla Sâlahaddin Galip ve eşi Leeman Galip'i Yunan vatandaşlığı kanununun 19. maddesine dayanarak Yunanistan İçişleri Bakanı'nın 10.10.1984 tarih ve 4536 sayılı kararı gereğince Yunan tabiiyetinde iskat etti. Bunun üzerine, Sâlahaddin Galip ve eşi 8.4.1985 tarihinde sözkonusu kararın iptali için İçişleri Bakanlığı alehine Yunan Danıştay'ı nezdinde dava açtı.

Sâlahaddin Galip'le ilgili duruşma gecikmeli olarak ancak 17 Ocak 1986'da görülebilmiş, Mahkemenin gerçekçi kararı da 5 Haziran 1986 tarihinde Sâlahaddin Galip'e tebliğ edilmiştir.

Danıştay'ın 1565/1986 sayılı kararına göre, Yunanistan İçişleri Bakanı'nın Sâlahaddin Galip'i vatandaşlık iskat kararı iptal edilmiş ve 27.000 drahmi olarak hesaplanan

mahkeme masraflarının da hizinden ödenmesi karurlaştırılmıştı.

Danıştay'ın kararı uyarınca İçişleri Bakanlığından vatandaşlığın iadesine dair verilen talimat, iki ay sonra Gümülcine Valiliğine iletildiğinden; işlemin nüfus sicillerine kaydı 3 Ağustos 1986'da gerçekleştirildi. Ancak bu sicillerdeki yeni vatandaşlık kaydı da iki gün sonra yeniden silindi. Çünkü, Danıştay kararının tebliğyle yeniden kazanılan tabiiyetin nüfus sicillerine kaydına kadar geçen

Sâlahaddin Galip

iki aylık dönemde Yunanistan Tabiiyet Konseyi, 3.7.1986 tarih ve 1160 sayılı mütalesıyla İçişleri Bakanlığının bu defa da vatandaşlık yasasının 20. maddesi uyarınca Sâlahaddin Galip'in ikinci kez tabiiyetten iskatını istemiştir.

Bu iskat kararının restri gazetede

yayınlanması sonradan ve yasal süreç içinde Yunanistan İçişleri Bakan Yardımcısı'nın verdiği kararın iptali için 2 Ekim 1986'da yeniden Danıştay'a başvurulan Sâlahaddin Galip'in Yunan Danıştayındaki davasının duruşması 3.3.1987 tarihlerinde olmak üzere yedi kez ertelendi.

Nihayet Yunan Danıştay'ı, geçtiğimiz Kasım ayı başlarında söz konusu davayı görüşerek Sâlahaddin Galip'in Yunan vatandaşlığını yeniden iktisap edebilmesi hususundaki başvurusunu İçişleri Bakan Yardımcısının gerçekce olarak gösterdiği vatandaşlık yasasının 20. maddesi uyarınca değil de Yunan Anayasası'nın 4. maddesi hükümlerine istinaden redditmiş ve kendisini "haymatloz" durumuna düşürmüştür.

Buna göre, Sâlahaddin Galip'in 1984 yılında Vatandaşlık Kanunu'nun ırkçı 19. maddesiyle vatandaşlık froman çıkışmasına hiçbir hukuki dayanak bulamayan ve kararı tashih eden Yunan Danıştayı, İçişleri Bakanlığı'nın aynı kanunun 20. maddesine istinaden vatandaşlık froman çıkışını isteyen isteği de sözkonusu maddenin Yunan Anayasası'nın 111. maddesiyle yürürlükten kaldırılmış olması sebebiyle Anaya'nın 4. maddesine göre karar vermiştir.

Danıştay'ın açıklanacak gereklili kararından sonra Yunanistan'da iç hukuk yollarının tüketilmiş olmasının sebebiyle Sâlahaddin Galip'in Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvuru hakkı doğmaktadır.

Çok sayıda gençin katılımıyla kurultay saygı duanıyla başladı

Batı Trakya Türkleri 2. Gençlik Kurultayı Yapıldı

*Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Genel Merkezinin düzenlediği
2. Gençlik Kurultayı 3 Aralık 1989 Pazar günü Gazeteciler Cemiyeti
Konferans Salonunda yapıldı.*

B.T.S. - HABER MERKEZİ

3 Aralık 1989 Pazar günü Batı Trakya Türk Gençliği 2. Gençlik Kurultayı yapıldı. Gazeteciler Cemiyeti Burhan Felek Konferans Salonunda yapılan Kurultaya Türkiye'nin multilif şehirlerinde öğrenim gören çok sayıda Batı Trakyalı gencin yanında seçkin bir davetli topluluğu da katıldı.

İki oturum halinde yapılan ve oturum başkanlığını dergimizin Yazı İş-

leri Müdürü Halit Eren'in yaptığı Kurultay saat 11:00'de saygı duruşu ile başladı.

İlk konuşmayı Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyesi ve Teşkilat Başkanı Salih Alibaşı yaparak derneğin gençlere verdiği önemi belirterek katılanlara hoş geldiniz dedi.

Daha sonra söz alan Tahsin Salihoğlu kısa Batı Trakya'daki baskılara değindikten sonra gençlerin birlik ve beraberliğinin gelecek için umit verici olduğunu belirtti. Tahsin Salih-

oğlu şöyle devam etti: "Bugün Batı Trakya Türkü insanca yaşama mücadeleşi vermektedir. Yunanlı diğer insanlık haklarımız yanında dinimize dilimizle ve kültürümüze de saldırmaktı ve bizleri asimile etmek istemektedir. Bu durumu hiç şüphesiz gördüğümüz siz gençlersiniz.

Bizler sizlere hizmet vermeye mecbur olduğumuz gibi sizler de diğer gençlerden farklı olarak bazı fedakarlıklarda bulunmak mecburiyetindesiniz. Bugün çekirdek oluşturulan

sizler göstereceğiniz fedakarlık azim ve kararlılıkla en iyi olacak en yükseklerde bulunacaksınız. Hepiniz branşlarınızın uzmanı olarak en yüksek mevkilere geleceksiniz.

Batı Trakya'daki bincerce insanın sıkıntıları sizlerin başarılarıyla giderilebilir, hafifletilebilir."

Daha sonra Genel Merkez Genel Sekreteri Taner Mustafaoglu söz alan tak yapılan 2. Kurultaya gençlik faaliyetlerinin işlerlik ve silreklilik kazandığını belirtti. Taner Mustafaoglu

Teşkilat Başkanı Salih Alibası: "Derneğimizin görevi gençlere hizmet etmektir."

şimdide kadar içe dönük ve kapalı olan Batı Trakyalıların artık dışa açılmaya başladığını bunun da davaya çok şeyler kazandıracagını belirttiğinden sonra "Batı Trakya'ının diğer insanların hiç bir eksikliği yoktur. Davanın başarıya ulaşmasında cesur ve lisans bilen gençlerin görev alması gerekmektedir. Bu potansiyel de artuk vardır ve en üstte, en yükseye doğru savasılmaktadır." dedi.

1. Gençlik Kurultayını değerlendirmesi R.İsmail tarafından yapıldı. R. İsmail, Gençlik Kurultayıyla derneğe bir canlılık kazandırıldığını ve sağlıklı bir tartışma ortamının oluşturulduğunu belirtti. Sorumluluk taşıyan gençlerin Batı Trakya davasına sahip çıkması gerektiğini ifade ettikten sonra "gençlerimiz Yu-

nanistan hukuku ve uluslararası hukuk konusunda çok iyi yetiştirilmeli" dedi.

Daha sonra söz alan N. Hasanoğlu Batı Trakya Türkleri'nin Türk milletinin bölünmez bir parçası olduğunu söylemekten sonra "her türlü baskı ve sindirim uygulamalarına rağmen Batı Trakya Türkleri verdiği insanca yaşama mücadelede dim dik ayaktadır" dedi. N. Hasanoğlu yok edilmek istenen sosyal kimliğinin bilincinde ola rak aşçılık kompleksine kapılmadan verdiği demokratik mücadelede Batı Trakya Türkleri için gücün ve güvenenin gençler olduğunu belirtti.

Verilen aradan sonra başlayan ikinci oturumda söz alan öğretim üyesi Feyyaz Sağlam Batı Trakya Türkleri'nin tanıtımı için ilmi çalışmalarla girişilmesi gerektiğini söyledi. "Batı Trakya Türkleri'nin kültürel kimliklerinin vurgulanması ancak sanat ve kültür faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve gençlerin bu konulara önem vermesi ile mümkündür" diyen Feyyaz Sağlam, Batı Trakya Türk Folkloru ve edebiyatı üzerinde çalışmaların

Genel Başkan Tahsin Salihoglu: "Şu anlakı tablo Batı Trakya Türklerinin geleceği için gizli vericidir."

yapılması gerektiğini belirtti.

Ortabögretim gençliği adına söz alan M. Mustafa orta öğrenime yeni gelen gençlerinizin ilgiye ihtiyaci ol-

duyu belirterek "bu kardeşlerimize de sahip çıkmamız" dedi.

Yükseköğretim gençliği adına söz alan A. Özcan, E. Dilsiz, C. Müminli, E. Sadullah, V. Haliloglu, B. Salih konuşmalarda yüksek öğrenimdeki Batı Trakya gençlerin problemlerini dile getirdiler. Konuşmacılar görev bilincinde olarak yetişmek isteyen

2. Gençlik Kurultayı'nın Oturum Başkanlığı Halil Eren yaptı.

gençlerin yurt, burs ve uyum problemlerinin bulunduğu mezun olanların da iş bulma problemiyle karşılaşlıklarını belirterek "problemlerimizin halledilmesi için hepimize görev düşmektedir" dederler.

Kapamış konuşması için söz alan Genel Başkan Tahsin Salihoglu "bugünkü manzara manzara duydum sevinç büyütür" dedi. Gençlerin hiçbir zaman umudunu kaybetmeden çalışmasını gerektiğini söyleyen Salihoglu "Unutulmamalıdır ki düşünen ve uygulayan bir gençliği olmayan toplumlar yok olmaya mahkündür. Biz şu andaki tablo ile geleceğimize güvenle bakanın haklı gururunu yaşıyoruz" dedi.

2. Kurultay sonucunda 3. Kurultaya rapor sunmak üzere Batı Trakya Türk gençliği komisyonu oluşturuldu. Bu komisyon gençlerin mevcut problemleri ve çözüm yolları üzerinde çalışacaktır.

Batı Trakya Türk Şiiri'nde “Yunan Baskıları” Gerçekliği

Feyyaz SAĞLAM*

Lozan'dan bu yana Yunan hakimiyyetinde yaşamakta olan Batı Trakya Türkleri yaklaşık yetmiş yıldır Yunanlıların sistemli bir biçimde uyguladıkları sindirme, erime, yok etme politikasıyla mücadele etmektedirler. Yunanlıların Batı Trakya Türkleri'ne yönelik baskıları siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel olmak üzere başlıca üç grupta toplanabilir... Bu Türk toplumunun edebiyatını incelediğimizde, bütün bu baskıların enince ayrıntısına kadar dile getirildiğini görmekteyiz. Bu duruma paralel olarak, “Batı Trakya Türk Edebiyatı”na genelde bir “Huzursuzluk Edebiyatı” benzetmesi yapılabilmektedir... Batı Trakya Türk Edebiyatı’nın en gelişmiş kolu olan şiir türü açısından konuya yaklaştığımızda, hemen hemen Batı Trakya'da yazılan her Türkçe şiirde bu baskılarından izler bulunmak mümkündür. Bütün bu baskıları ve Türk şairlerinin tepkilerini öncüklemeden önce, Aliriza Saracoğlu'nun Batı Trakya Türkleri'nin hâlen hangi şartlarda yaşamaktan olduğunu vurgulayan, “Haksızlıklar Diyarı Batı Trakya” adlı şiirinden bir bölümüyle alalım:

“Afrika'da; Tanganika'da
Belki de Ugganda'da
Bu denli haksızlıklar yoktur
Burada ayrımlar çöktür
Burası Dimokristos'un yaşadığı beldedir
Baskılar kadim medeniyete lekeder
Dini, dili, irki özge diye
Ayrılm yapılır yüzbinlence kişiye...”

Yine bu noktada Batı Trakya'da yaşayan “Azınlık Psikolojisi”ne de degnimek gerekiyor. Rahmi Ali'nin “Azınlık” adlı şiirinde olduğu gibi, bu psikolojinin işlendiği şiirlerde ince bir hüzün saklıdır:

“Azınlık
Hudutta bir yolcu
Asmalık'ta istimlak edilen bir tarla
Yeni Cami'ye giren cemaattir.”

I. Siyasi Baskılar:

Yunanlıların Batı Trakya Türkler'ne yönelik ilk bas-

kısı “Türklük”lerine karşı çıkmaktır... Özellikle son yıllarda yoğunlaşan bu baskı ile Batı Trakya Türkleri'ni “Elen Müslümanları” ilân eden Yunanlılara karşı Batı Trakya Türk şairlerinin tepkileri açık, kesin, net, kararlı, sert ve vecizdir... Yorumu gerek duymadığımız bu tepkilerden birkaçı şöyledir sıralayabiliriz:

“Bizler ki, Türkçe konuşur

Türkçe okur

Türkçe yazanz

Türk'e yaraşır şekilde yaşarız...”

(Aliriza Saracoğlu)

“Batı Trakya'da Türk yok, diyorlar

Türküz, Müslümanız

Ne dost üzünsün, ne düşman sevinsin

Tarih dardukça biz varız.”

(A. Kartaltepe)

“Yaralıyız biz, sancınız var

Türk olduğumuza inancınız var.”

(Hüseyin Alibahoğlu)

“Evet, Türk ve Müslümanım!!! Duyun

Isterseniz beni topun ağızına koyun

Korkarsam eger, kahçeyim ben

Korku nedir bilmem, ta ezelden...”

(Aliriza Saracoğlu)

“Askerlik yapar, vergi öder, terim kurumaz

Isterseniz bana vatandaş diyebilirsiniz

Ev yapurmaz, tarla aldadır Türküm diye

Sonda da bana Türk demezsiniz...”

(Rahmi Ali)

“Batı Trakya'da Türk doğmak tek suçumuz

Bize ise kıvanç verir Türk oluşumuz...”

(Aliriza Saracoğlu)

Yunanlıların Batı Trakya Türkleri'ne yönelik baskılının bir diğer alanı İslamiyet'e ilgili olanlardır... Ortadosk Yunanistan'da İslamiyet, Türklerin bentliklerini varlıklarını koruyan ikinci husustur... Yunanlılar bir yandan Batı Trakya Türkleri'ni, Hristiyan Yunan vatandaşlarıyla eşit haklara sahip “Elen Müslümanları” olarak görmekte; diğer yandan da dini alanda Türklerle her türlü maddi manevi baskıyı uygulamaktadır... Camilerin bombalanması, yıkılması, tamirleri için izin verilmesi, Türk mezarlıklarının

* Dokuz Eylül Üniversitesi
Güzel Sanatlar Fakültesi
Türk Dili Öğutmanı

dirilmesi ve hatta, -Mustafa Tahsin'in "Yüzü Kızaran Ölü" şiirinde anlatığı gibi- ölülerin gömülmesine izin verilmemesi gibi insanlık dışı baskalar görülmektedir:

"Yıl 1981

Mevsim ilkbahar
Tabutta gömülmesini bekleyen
Bir ölü var.
Cemaat tüm kapıları zorlar.
Yine de ölü gömdürülmez mezara.

Din alanındaki baskılara Rahmi Ali'nin şiirlerinde rastladığımız şu misraları da ömek olarak gösterebiliriz:

"Azınlık
Yarısı kopmuş bir minare..."

"Hangi el kırar "Hüvelbaki" yazar mermerleri"

"Görmüşse çocuk yıkık minare
Ve yerdeki Türk ölüleri..."

Aldutma, kandırma, uyutma, böleme, kuşkurtma ve parçalama politikaları da Yunanların Türklerle karşı vazgeçilmez tutumlarındır... Bu politikaların büyük ölçüde etkisinde kalmayan Batı Trakya Türkleri tarihi gerçeklerin bilincindedirler. Yunanların bu sinsi politikallarıyla ilgili olarak bir şiirinde;

"..... sokağında insanlar var,
Aşureye dönmüş halleri, hepsi bir çökmez
Kimseye fayda vermez insanı böyle karıştırmak
Sonra da yarar sağlamaz barışumak..."

dijen Mustafa Tahsin'in "Şarkımızı Ben Söylerim" ve "Barış Çalıva Astılar" adlı şiirleri bu konuda tipik örnekleridir. "Gerçekçi" rumuzuyla yazan Batı Trakyalı bir diğer şair de, bu politikalara karşı toplumunu söyle uyarır:

"Hak, ad alet, hürriyet ve eşitlik ne hoş
Üç düsturu yaratın medeniyet de boş..."

II. Ekonomik Baskılar:

Yunanların ekonomik alanda görülen en önemli baskısı "Türk topraklarının gasbı"dır... Yüzyıllardır bu toprakların sahibi olan Türklerin elinden çeşitli yöntemlerle gasbedilen topraklar Yunanlılara verilmektedir. Böylece çoğu tarımla uğraşan Batı Trakya Türkleri işsizliğe ve göze zorlanmaktadır.

Rahmi Ali bu acayı bir ağıt gibi söyle dile getiriyor:

"Şimdi aldılar, tarlalarımızı elimizden,
Çocuklarımız ufka hüznünle bakacak.

Toprak uysal, toprak dilsiz ve sağır
Güneş biraz daha erken batacak..."

Sürekli istimlak ile nerdeyse Türkelerin elinde toprak kalmamıştır. Alırız Saracoğlu, istimlak edilmiş "tel örgüyle" çevrilen Türk toprakları için söyle sesleniyor:

"Bakıkça hep özüm ağlar
Şu topraklar dün benimdi...
Kaldı o bahçeler bağlar
Tel örgü içinde şimdidi..."

Mustafa Tahsin de "Topraktaki Ter Senettir" şiirinde Yunanlılarla girişilen bu toprak mücadeleinin felsefi bir yorumunu yapar:

"Eşele toprağı,
Bulursun orada damla damla teri.
Aradığın senet o nemdir,
İslatan yeri.
Dahası,
Eedadının nikâhi var onunla,
Elinde belgesi olmasa dahi, bu ona senettir
Aradığın senet değil de, toprağı almaksız eger,

Yüzyıllarca beraberlik, onunla ölüme kadar olmaya değer."

Batı Trakya'da şehir ve kasabalarında yaşayan Türklerin de durumu pek farklı değildir. Türkseniz ev alamaz, evini bir Türk'e satamaz, bahçe duvarınız yıkılısa tamir edemezsiniz... Özellikle şehirlerde Türklerle Rumların yaşadıkları mahalleler arasında büyük bir farklılık göze çarpıyor. Alırız Saracoğlu'nun dediği gibi bir taraf "Semt-i Cefa", bir taraf "Semt-i Sefa"dır:

"Bir tarafta kâşineler
Bir tarafta virâneler
Çok şey anlatır haneler
Bizimdir bu semt-i cefa
Sizindir su semt-i sefa

Cefa çekmekten insan bıkar
İnsanı en çok gam yıkar
Baskı denen nesne sıkar
Bizimdir bu semt-i cefa
Sizindir su semt-i sefa"

Naim Kazım, "Gözünle Gördiği" adlı şiirinde ekonomik alandaki baskılara medenice söyle başkaldırıyor:

"al neyimi istiyorsan
alın terimi
malımı
tim gözün gördüğünü

her seye sahip olmak istemeleriyle özellikle Batı Trakya köylüleri ekonomik sömürge sonucu adeta sağılmaktadır. Mustafa Tahsin, "İnsanıma" adlı şiirinde;

"Memelerini yokladım karanlıkta
Sağlımlısun yine
Kime olduğunu bileden..."

mısralarıyla bu durumu belirtirken; Hüseyin Mahmutoğlu da "Salı Pazarının Köylüler'i" adlı şiirinde aynı acı gerçeki vurgular:

".....
Açalar karşılıkla avuçlarındakileri
Bilmezler onun yüzona gidişini
Sonra gözleriyle görürler
Başa Fatmaların Selimlerin
Kendileri gibi sağılışları..."

III. Sosyal ve Kültürel Baskılar:

Batı Trakya'da sosyal ve kültürel Yunan baskınlarının başında eğitim alanındaki baskılar gelmektedir. Rahmi Ali, bir şiirinde Batı Trakyalı bir Türk öğrencinin diliyle bu gerçeki şöyle ortaya koyar:

"Okumak, iyi bir insan olmak dileğim
İsterseniz bana öğrenci diyebilirsiniz
Yarın benim, gelecek benim, bunu bilirsiniz de
Ne öğretmen gönderir, ne kitap verirsiniz..."

Mehmet Veysel de bu alandaki olumsuzlukları öğrenci-öğretmen-veli açısından "Ben Neyim" adlı şiirinde dile getirir:

"Ben, öksüz ilkokul öğrencisiyim fişsiz kitapsız...
Ben, öğrenci velisiyim, çocuğum öğretmensez...
Ben, öğretmenim çocukszız, okulsuz..."

Batı Trakya'da eğitim açısından yaşanan bir diğer dram da görevinden azledilen Türk öğretmenlerdir... "Batı Trakyalı Ali" şiirinde Rahmi Ali, yine bir çocuk söyleyişi ile bu konuyu ele alır:

"Ve ağlamayağım ardından öğretmeniminizin
Ağzında Bremen Mizikçileri,
Atılmış, bizleri bırakıp okuldan..."

Aynı şairin, Gümülcine'deki Türk Azınlık Lisesi için söylediği;

"Celal Bayar Lisesi dönümüş bir Bizans Kalesine"

mısra bu alandaki baskının ulaşığı noktayı gösterir... Eğitim alanında baskılar o kadar yoğun bir durumda-

dir ki, hepsi bu inceleme de yer vermek mümkün değildir. Ancak son bir örnek olarak Batı Trakya Türk gençlerinin yüksek öğrenim probleminden bahsetmek yerinde olacaktır. Yunan hükümeti Türk gençlerini üniversitelere kabul etmede gibi; Türkiye üniversitelerinden mezun olanların da diplomalarını tanımamak, geçersiz saymakta ve işsizlikle mahkum etmektedir...

Yunanlıların Tükler üzerinde oluşturdukları "psikolojik baskılardan da bu noktada bahsetmek gerekmektedir. Rahmi Ali'nin "Bentlik" adlı şiirinden alınan şu mısralar dikkat çekicidir:

"Rumca marşlar okunurken ve resim geçitleri
Korkulu düşler görmüşse anlatılanların ardından
Annesinin o bitmez ağlayan geceleri

.....
Ve Rum çavuşun o küfürleri
Ve uyuyamazsa hırstan geceleri

Yunan yönetimi Batı Trakya Türkleri'ne "Av Sporu"nu bile yasaklamıştır...

Alırtı Saraçoğlu, "Av Sporundan Mahrumuz" adlı şiirinde baskıların böylesi bir konuda bile nasıl uygulandığını anlatır:

".....
Ne olur alsak çifteyi
Verseler tezkereyi
Bir spor ki en iyi
Avă gidilmez oldu..."

IV. Göç Gerçeği:

Bu sınırlı incelemede yalnızca bir bölümne yer verebildiğimiz bütün bu siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel baskıların doğal sonucu ise çoğu zaman "göç gerçeği" olmaktadır... ki bu acı gerçek, Yunanlıların aslında istediği ve arzuladığı sonuçtur... Batı Trakya'da Lozan'dan günümüze sistemli olarak sürdürülün bu baskılar sonunda Batı Trakya Türkleri'nin başta Türkiye olmak üzere Batı Almanya, Avusturya gibi ülkelere göç ettiğini görmekteyiz... Ancak herseye rağmen 150 bin kişilik bir Türk topluluğu Batı Trakya'da Türkülüyü yaşamaktadır... Batı Trakya Türkleri Edebiyatı'nda "göç" açısından dile getiren bazı şairlerden, yorumu gerçek duyulmayan kimi mısralar söyle:

"Elveda, diyerek gider soydaşım:
Anayurt yolcusu, ona ne denir?
Gözü yaşlı kalır köyde kardaşım
Kader böylesmiş, elden ne gelir?"
(Asım Haliloglu)

"Kimseye söylemeyecek
söylenemeyecek
Acılar var içimde

Gidiyorum.
....."

(E.E.)
"Ürkütüllük uçurulan kuşlarla,
Yere kondurulmak istenmeyen
....."

(Mustafa Tahsin)

"Hak nedere, kanun nerede
İnsan oturmalı sevdiği yerde
Göçmeden toplamalı kendini
Aşabilmeli suyun bendini
Nerede Arap alemi, nerede Konya?
Öyleysse batsın bu dünya..."
(Hüseyin Alibabaoglu)
"Her göç olan bucaklarından
Yansıp da kül olan ocaqlarından
Anadan ayrılan çocukların
Kimi sorumlu tutsun Trakya'm?"
(Mehmet Hatipoğlu)

"Sivritepe'm düşündcede
Türk azalmış İskeçe'de
Tad kalmamış gün gecede
Hangisine yas tutarsın?

Dedeğaq güçler yolu
hep boşalmış sağı solu
Hangisine yas tutarsın?"
(Asum Haliloglu)

V. Sonuç:

Edebiyat, bir toplumun aynası gibidir... İncelendiğinde bir toplumun; dünü, bugünü hatta geleceği edebî metinlerde ortaya çıkar. Alıruza Saracoğlu'nun yalnızca;

"İkinci sınıf vatandaş muamelesi görmekteyiz biz.
Reva mı bu? Asla! Kim der hür bir ülkedeyiz.
Veriniz meşru haklarımızı efendiler,
Bizim de vatanımız değil mi bu yer?
Bu haksızlıklar Hz. Isa kınar gökten inse.
Tanrı ise nasıl gazaba gelir bir bilinse..."

mışraları bile, yaklaşık yetmiş yıldır "azılık" statüsünde Batı Trakya'da Yunan hakimiyetinde yaşamakta olan Batı Trakya Türkleri'nin edebiyatı; Türk toplumunun değişik alanlardaki Yunan baskılılarıyla nasıl mücadele ettiğinin ve medenice başkaldırışının tarihi belgesi durumundadır... Kısmen örneklemeye çalıştığımız ve Batı Trakya'da farklı siyasi görüşlere sahip Türk şairlerinin "Yunan Baskısı" içerisinde birleşikleri bu şiirler: Bir yönüyle 20. yy. sonunda Batı Trakya Türkleri'nin uğradıkları sistemli ve çağdaşı baskılıları ortaya koyarken, diğer yandan da "Demokrasi'nin besiği" kabul edilen bu ülkede Yunanlıların İnsan Hakları'na -Hümanizme Barış'a ne ölçüde saygılı olduklarını göstermektedir...

BATI TRAKYA TÜRK EDEBIYATINDA "YUNAN BASKILARI"NI DILE GETIREN ŞİIRLERDEN ÖRNEKLER

OLAY VE ÇOCUK

Türk degilsiniz, diyormuş bize
Mahmckede Rubatis denen dişi
Binerken uykum arasında bisikletime
Büyükler konuşurken duydum

Şaşım önce, düşündüm, gözlerimi yumdum
Anam, babam Türk, dedem ve ninem
Masal dinler ve yıldız çizerken defterime
Siz Türk degilsiniz, diyenlere kızdım.

Haberleri dinler büyükler, ben nefret ederim
Aç çocuklar, duman, duman, kadınlar ağlar
Bilir misiniz en çok ne üzeri beni
Nesilleri tükenen o güzelliğim kuşlar

Ve çıkarım dışarı, bir şut
Bunda kışkanacak ne var
Türksem ben, Türkçe konuşursam
Sorannı, bunda korkacak ne var?

Ve büyülülerin Türk var mı yok mu bilmeceleri
Duysunlar. İşte ben Türküm, diyorum
Şu büyülüler ne olmaz işlerle uğraşıyorlar.
Doğrusu bir türlü anlayamıyorum.

Rahmi Ali

SİZİN VE BİZİM ŞİİRİMİZ

Sizin şirleriniz
Yıkık yüreklerimiz üzerinde yazılmış
Hava gibi soluklanması kolay
Belirlenmiş kalıplar içinde
Su gibi ak ak
Sahte sevgiler söylencesidir.

Bizim şirlerimiz
Sevgileri utkuları çalınmış
Yükük sizalarında yapayalnız
Suskulukla acıları sırtlanmış
Yaşanmışlığını dillendirir insanının
Biz yillardır Batı Trakya'da
Aydınlık özlemler içinde
Diken gibi batan
Isırgan gibi dağlayan
Tutsakhımızın acı şirini söyleriz.

Naim KAZIM

ŞARKIMI BEN SÖYLERİM

İşitili bir gündür gerçek,
Anlat bunu yedi ceddine.
Fakat,
Hangi, makamda söylenen bu türkü, bu şarkı,
Çalan kim, söyleyen kim?
Ve de oynayan?
Benim için söylenen bilirim.
Ama doğrayan kim, yiyecek kim?
Bırak beni,
Senden ne türkü isterim, ne şarkı.
Sallar durursun beni,
Ben uyumak isterim.
Bundan böyle de şarkımı
Ben çalar ben söylemem.

Mustafa TAHSİN

ÖZGÜRLÜK

merhaba poturlu amca
balkan kolunda yaşayan
yasak bölgede
duuyuyor musun
sorunların çözümü
en sağlıklı biçimde
özgürlük biliyor musun

bu yapılanlara
sen ne diyorsun
okula kitap
alamazsun
kendi dilini kullanamazsun
yetkililer özgürsun
bir derdin yok der
yalanlıyamazsun
bak hanım yenge
elleri çatlak
odun taşımaktan

kazma kürek sallamaktan
gözleri patlak
birinci çocuğun ölümüne
uçucunun sakatlığına ağlamaktan
için içen yanmaktan
inan ki sadece değil bu
bir iyi niyet
insanlar bağıntı: liberty
insanlar bağıntı: freiheit
yaşamın anlamını bu
insanları bağlayan
ha hürriyet
ha özgürlük

Mehmet ÇOLAK

ESARET

Dünyada en acı şey sorsalar nedir?
Hiç düşünmeden de ki; esarettir.
Dünyada en tatlı şeyi sorsalar
Düşünmeden söyle; hakimiyettir.
Esaretten kurtulsun tüm uluslar
Milletleri yücelten hürriyetir.
Bir yerde kalmışın esir bir ulus
Esaret, ölüme mahkumiyettir.
Esaret, bir zincir ki kırılmalı
Kim ki kimbilir, hür bir millettir.
Hürriyet ekmekten sudan da aziz
Cihanda en güzel, en hoş devlettir.
Dünyada en acı şey sorsalar nedir?
Hiç düşünmeden de ki; esarettir...

Alınza SARAÇOĞLU

Dergimiz

BATI TRAKYA'NIN S E S İ'ne

ulaşmanın en kolay yolu abone olmaktadır.
Her sayısı ayrı bir belge niteliğinde olan dergimize
abone olmak menfaatinizedir

Türkiye İş Bankası Şubesi 1056 30440 0026237 No'lu hesaba
30.000 TL. yatırarak 1 yıllık (6 sayı) abone olabilirsiniz.

Adres: Beşiraga Tekkesi Sokak No: 7 Cağaloğlu-İstanbul
Tel: 527 68 57

DERGİMİZ, DERNEGİMİZİN RESMI YAYIN ORGANIDIR

Gümülcineli İlyas Oğlu Hızır

(868/1463'de sağ)

Cevat İzgi

Gümülcine, Sultan I. Murad zamanında 764/1363 yılında Gazi Evrenos Bey tarafından fethedildi(*). Kısa zamanda -öbür şehirlerde olduğu gibi- burada da bir kültür hareketi baş gösterdi. Bu hareketin tanınmış mimarlarından biri de şehrini almış tarihinden tam yüzyl sonra burada yetişen Hızır b. Fakih İlyas el-Gümülcinevi'dir. Hakkında kaynaklarda herhangibir bilgi kirinçus bile bulunmaması oldukça düşündürücüdür. Mesala Taşköprülioğlu, e-Şaka'iku-n-Nu'mâniyye'sinde böyle bir kimseden bahsetmez. Babası el-Fakih İlyas yani İlyas Fakih'tir. Keşfûz-Zunûn'da İbnü'l-Hâcib'in el-Kâfiye'si'n-Nâhv'inin şerhleri verilirken Hızır b. İlyas el-Gümülcinevi'nin bu esere el-Es'ileti'l-Kutbiyye 'alâ Kitâbi İbnü'l-Hâcib Sâhibi'n-Nefsi'l-Kudsiyye adıyla yaptığı bir şerhden de söz edilmektedir. Bu kaynakta İlyas oğlu Hızır'ın ölüm târihi verilmemiş gibi hangi çağda yaşadığına dair bir bilgi de verilmemiştir. Başından bir cümle verdiği göre, Kâtîp Çelebi eserin bir nüshasını görmüştür. Kendisinin 868/1463'de hayatı olduğunu, Fâtih Sultan Muhammed'e sunduğu Risâle fi'n-Nâhv adlı eserinin el yazısıyla olan nüshasından (Ayasofya, Ktp., nr. 4468. Tamam için bk. burada 'Eserler', nr. 2) anlamaktayız. Elimizdeki eserlerinden Hızır Efendi'nin daha çok Arap dili ve edebiyatıyla uğraştığı ortaya çıkıyor. Bağdatlı İsmâîl Paşa, Hediyyetü'l-Arifin'de (I, 347) yazımızı, el-Es'ileti'l-Kutbiyye adlı eseri dolayısıyla zikreder.

Bursali Tâhir Bey, Zileli Muharrem Efendi (Ö.

(*) Kemâlpâzâde, Rûmeli gög ve sefihlerini söyle dile getirir: "Türkler terekelerin terk edip akmeâlîga gönül berkaüp evlerin barkaları bırakıkları güller; ökülerin dandaların satıp yet u yarak, at u don tâhsil etiler; ögendirelerin göndere, sapanların kemana tebdîl eylediler. Karası nâhîyesinde göçer-konar hayâli arab-erlerî variidi. Anlara âsîân-i âsîmân-nigândan fermân-i vâcîbî l-iż-ân varıldı. Göçüler, Rûmeli nâhîyesine gectiler. Ve ol kenarlarında alunan hissarlar cıvarında yerlesgiler... Bâzı, dild-i harâseti ve mühimmât-i zîrda görüp çifî dâzenin kurup ekine ve bigine meggâl olup hâzi akına ağıller. Şevket-i İslâm-i nasret-encân'dan diyarlarda günden güne kuvvet buldu." (Tevârîh-i Alî-i Osman, nr. 5. Turan, II. Defter, s. 156-157).

OM, II, 21; HA, I, 347; Garrett, nr. 3540

1000/1591-92) maddesinde Hızır Efendi'den el-Kâfiye'ye yaptığı el-Es'ileti'l-Kutbiyye adlı şerh dolayısıyla söz eder.

Eserleri:

1. el-Es'ileti'l-Kutbiyye 'alâ Kitâbi İbnü'l-Hâcib Sâhibi'n-Nefsi'l-Kudsiyye (A): İbnü'l-Hâcib'in nahiv ile ilgili ünlü el-Kâfiye'sinin şerhidir. Kâtîp Çelebi eserle ilgili şu bilgileri vermektedir:

"...Gümülcineli İlyas oğlu Hızır, el-Kâfiye'nin dâlüm lerini çözmek için çeşitli nahiv kitaplarından birtakım bilgiler topladı. Onun güzelliklerini açıklamak için de ince karşılıklar ekledi. Eserine, el-Es'ileti'l-Kutbiyye alâ Kitâbi İbnü'l-Hâcib Sâhibi'n-Nefsi'l-Kudsiyye adını koydu..." (s.1373)

Nüshası:

Princeton (Garrett Koleksiyonu), nr. 3540 (1062); Yap. 66b-77a, 200 x 134 (170 x 100) mm., 25 str. (Rudolf Mach), Catalogue of Arabic Manuscripts (Yahuda Section) in the Garrett Collection, 1977, Princeton, New Jersey, s. 304.

Rudolf Mach'ın İlyas Oğlu Hızır'ı XIL/XVIII. yüzyıl bilginlerinden göstermesi doğru değildir.

B a ş i:

الحمد لله الذي حصنا منع أهدافه و الأيمان ...

2. Risâle fi'n-Nâhv (A): Mihellîf 863 yılı Zilka'de ayının bir Pazar günü kabukuşlukta bitirdiği bu eserini Fâtih Sultan Muhammed'e sunmuştur.

B a ş i:

الحمد لله الذي اظهر كنوز المعانى العقلية ببيان البيان وأبان دفائن الحفایا الفلیة بحركات اللسان والصلة على افسح نوع الإنسان وأبلغ صنف بي عدنان محمد صاحب الآيات البيان ... و بعد فلما كان علم

النحو وسيلة الى معرفة اعجاز نظم القرآن و ذريعة الى درك المعانى من البيان ... أشار الى من هو في سلطنته حتم و امثال امره حتم و انعاماته على و على الكافية جم السلطان ابن السلطان محمد فتح الأمصار... شرعت على وفق ما امره بتوسيع الله المستعان اليه التفويض و عليه التكلان اعلم وفقك الله...

Sonu ve İstinsâhi:

و لنخدم الكتاب بعون الله تعالى و حسن توفيقه و وقع الفراغ عن تنميته يوم الأحد وقت الضحوة الكبرى من شهر ذي القعدة من سنة ثلث و ستين و ثمانمائة على يدي مؤلفه أضعف العباد و الناس حضر بن الياس

Nüshası: Eserin, yazarının elyazısıyla tek nüshası Ayasofya Ktp., nr. 4468'de kayıtlıdır. Tâlikle 21 yaprak. Str. sayısı çeşitli. Yazılışı 863 Zilka'de'si. Sonunda Hızır Efendi'nin Fâtih'e hitâben nazmettiği Farsça bir şiiri yer almaktadır. (21a). Bu şiir onun aynı zamanda iyi bir şair olduğunu da göstermektedir.

شاهابنای دولت تو استوار باد
اقبال در پنهان تو دایر مدار باد
در هو توجهی که بود رایت ترا
فتح است برین وظفر بر بسار باد
زعن فتح و لطف ابودی سالم هزار باد
دارم اید آنکه بناید سرمدی
بارب بحق نور محمد و آل او
هر آرزو که جواهنی همان در کنار باد
حضرت چاکرت بری او مرحمت نکن شاهابنیه ناصر تو کرد کار باد

la'da şu vakıf kaydı bulunmaktadır:

قد وقف هذه السخة لسلطانا الاعظم و الخاقان
المعظم ملك البرين والبحرين خادم الحرمين الشريفين

السلطان ابن السلطان الغازى محمود خان وقعا
صحيحا شرعا حرره الفقير احمد شيخ زاده المفتشر
بأوقاف الحرمين الشريفين غفر لهما.

3- Şerhu Kasîdeti "Bânet Sucâd" (A): eser Kâc b. Zû-heyr b. Ebî Sûlmâ el-Müzenî'nin

بات سعاد فقلنى اليوم متول
متيم اثرها لم يقد مكبول

diye başlayan kasidesinin şerhidir. Müellif bu eserini 868/1463'de bitirmiştir.

Baş (61a):

الحمد لله الذي مدح حبيبه في كلام القديم «باتك على
خلق عظيم» و في كلامه قال: «لولاك لما خلقت
الإنسان» ... كنت قد استوفيت في شرح القصيدة
المسوبة إلى كعب بن زهير بن أبي سلمى المزني رضي
الله عنه في مدح سيدنا محمد النبي صلى الله تعالى عليه
وسلم مجموع الأديبة عربيا و فارسيا ثم اردت أن
أكتب لها شرحا على وجه الإيجاز ...

Sonu ve İstinsâhi (65b):

قال شارحها هذا ما وعدته في شرح القصيدة والحمد
لل رب العالمين و قد وقع الفراغ من تأليفه على يدي
مؤلفه أضعف العباد و أحرق الناس حضر بن الفقيه
بن الياس ... سنة ثمان و ستين و ثمانمائة كتبه أضعف
العباد الحاج ابراهيم بن احمد كان نائبا بمدينته دراما و
استنسخ من كتابة عثمان البوسوي من تلاميذ شيخ
الاسلام محمد بن محمد الشهير بالشيش برقق و حررة
الفقير في اليوم التاسع والعشرين ذي القعدة الشريفة
لسنة ست و ستين و مائة و ألف.

Nüshası:

Es'ad Efendi Ktp., nr. 3408/3: Tâlikle yap. 61a-65b,
263x155 mm, satır sayısı değişik. İstinsâhi Drama'da
kadi nâibi olan el-Hâcc İbrâhim b. Ahmed tarafından
1166 yılı Zilka'de'sinin 29. gününde bitirilmiştir. İstinsâhi,
Altıparmak diye tanınan Şeyhülislâm Muhammed
b. Muhammed'in öğrencilerinden Osman el-Bos-nevi'nin nüshası esas olmuştur

Bir Sorumsuzluk Belgesi

Feyyaz SAĞLAM*

Yugoslav Türkleri'nin en önemli yayınlarından Tan Gazetesi'nin 2 Eylül 1989 tarihli 1040. sayısının "Sanat'a ayrılan 8. sayfasından "Görüşler" üst başlıklı, "Aziz Serbest" imzalı ve dört sayı suren "Yunanistan Türk Edebiyatı" adlı bir inceleme yayınlanmıştır... Öncelikle, "Balkan Türkçesi"nin günümüzde en gelişmiş kolu olan "Yugoslavya Türk Edebiyatı"nı oluşturan ve bu ülkede yaşayan Türk şair-yazar-yayınca ve bilim adamlarının sesi durumunda olan "Tan" gibi seviyeli ve saygınlı bir gazetede bu konunun ele alınması çok anlamlı ve sevindiricidir... Çünkü, -değişik yazılarında da ısrarla belirttiğim gibi- Yugoslavya Türkleri Edebiyatı ve Bulgarsitan Türkleri Edebiyatı yanında Yunanistan Türkleri Edebiyatı "Balkanlar Türk Edebiyatı"nın 3. önemli dairesi durumundadır... Yine sevindirici olan bir diğer ayrıntı da, Türkoloji çevrelerinde bugüne kadar yeterince bilinmeyen Yunanistan'da yaşayan Türk şairlerinin Yugoslavya'da tanıtılmasıdır. Örneğin, Tan'ın 1043. sayısında Gümülcineli şair Aliriza Saracoğlu'nu Sayın Altay Suruç Recepoglu'nun şiirleriyle birlikte sunması çok yerinde bir tutumdur. Zamanla Yugoslavya'ya da, Yunanistan Türk Edebiyatı'nı oluşturan diğer imzaların da tanıtılması; aynı biçimde Yunanistan Türkleri'nin de çok sınırlı-kısıtlı olan basın-yayın ortamları içerisinde Yugoslav Türk edebiyatlarının tanıtımı uygun olacaktır... "Şafak" adıyla Gümülcine'de yeni yayına başlayan Yunanistan Türkleri'nin sanat-edebiyat dergisi bu konuya önem verebilir.

Bütün bu güzel duyu ve dileklerden sonra şimdi sıra geldi yazımızın -bu güzelliklerle bağdaşmayan- "soğuk" başlığım açıklamaya... İster istemcz bu noktada hazi özel bilgileri vermek durumunda kahşımından kaynaklanan rahatsızlık içerisinde sayın okurkardan önce özür dilemek isterim.. Dokuz Eylül Üniversitesi, Türk Dili Bölümü'ndeki hocalık görevime ek olarak, "Dış Türkler" uzmanı ve "Kardaş Edebiyatlar" dergisi sahibi Sayın Hocam Yar. Doç. Dr. Yavuz Akpinar'ın denetiminde beş yıldır Yunanistan Türkleri Edebiyatı konusunda nâcizane araş-

tırmalar yapmaya gayret ediyorum. Daha önceden akademik anlamda nerdeyse hiç çalışmalar yapılmamış olan bu saha ile ilgilenmeyece baslayıp, bu ilkdedeki Türk şair ve yazarlarıyla diyaloga girdikten sonra bu kondu yazılarım yayınlanmaya başladı. Nihayet 1988 yılında Yunanistan'a giderek bizzat yerinde araştırma ve incelemelerde bulunum. Bütün bu girişimler sonucu bütigue kadar "Yunanistan Türkleri Edebiyatı" konusunda; Türkiye'de 13, Yunanistan'da 5 ve Kıbrıs'ta 2 olmak üzere toplam 20 makalem yayınlandı. 10 kadar da yarım çalışma elimdedir. Daha da önemli; "Yunanistan Türkleri Çocuk Edebiyatı" "Yunanistan Türkleri Şiir Antolojisi" "Yunanistan Türk Şiirinde Atatürk" adlı üç kitabı taslağım bitmiş olup, baskı hazırlıkları sürdürmektedir. "Yunanistan Türkleri Hikaye Antolojisi" ve "Yunanistan Türkleri Edebiyatı Üzerine İncelemeler" adlı iki kitabı yine tarafından hazırlanmaktadır... Bu çalışmalar arasında, üzerinde en çok titizlik ve sabırla uğraşığım, Yunanistan Türk Edebiyatı üzerine belki ilk kez yapılmış ve panoramik bir inceleme konumunda olan "Yunanistan-Batı Trakya Türkleri Edebiyatı" adlı çalışmamı Nisan 1989'da tamamladım. her Türk toplumunda olduğu gibi Yunanistan Türk toplumunda da bir edebiyat vardı ancak gerek Türkiye'de gerekse Türkoloji çevrelerince yeterince tanınmamıştı...

Bu içinden incelemem önce "Batı Trakya'nın Sesi Dergisinde (S: 9, s. 28-33, Nisan 1989, İstanbul) yayınlandı. Yunanistan'da ise "Yuvamız" dergisinde ise uzunluğu nedeneyle yayımlanamadı ancak şahsm ve incemelem hakkında bir değerlendirme yazısı çıktı. (S: 34, s.9, Haziran 1989, Gümülcine) Söz konusu incelemeyi, Yugoslavya Türkleri'ne Yunanistan Türk Edebiyatını tanıtmak düşüncesiyle; Eskişehir'de 11-13 Mayıs 1989 tarihlerinde düzenlenen IV. Uluslararası Türk Halk Edebiyatı Semineri'nde Yugoslavya'dan gelen şair-yazar-bilim adamlarına da Yugoslavya'da yayınlanması ricasıyla verdim... Sayın Aziz Serbest'le de bu toplantıda tanışık. Çalışmalarımıza ilgi gösterip yayını için yardımcı olabileceğini söyledi. Batı Trakyalı şair eleştirmen Sayın Mustafa Tahsin'in

"Batı Trakya Türk Azılığında Şiir" adlı incelemesini de aynı çerçevede kendisine verdim. Aradan beş ay geçtikten sonra Sayın Aziz Serbest'in "Yunanistan Türk Edebiyatı" adlı yazısı Tan'da yayımlanmaya başlandı... Her ne kadar başta şahsından ve Sayın Mustafa Tahsin'den çok kısa olarak bahsetmiş bile olsa, dört bülmülük bu yazının neredeyse tümü bahsedilen iki çalışmanın birleştirilip, yeni bir biçimde sokulmasıyla -kendisine özgü hiç bir ciddi düşünce üretmeksızın- sorumsuzca yayınlanmıştır... Bildiğim kadariyle Batı Trakya'ya hiç gitmemiş tesadüfen tanıştığı biri dışında- hiç bir Batı Trakyalı edebiyatçıyı tanıtmayan, bu konuda hiç bir araştırma ve inceleme yapmadan, mevcut iki incelemeyi insaf ölçülerinden dışında kendine maleden sayın Aziz Serbest'in bu tutum; iki ülkede yaşayan Türkler arasında bir dostluk köprüsü kurmak gibi yüce bir düşünceden; bilime, dostluğa, basın ahlaklısına yakışmayan "sorumsuz" bir davranışla dönüşmüştür... En azından okuyucuya "saygısızlık" olan bu durumu belgeleyen iki küçük örnek:

"... şimdi gelin, şu kısa fakat çok etkileyici bir deyiş içeren arkadaşımız Kadir Yakıbaşıoğlu'nun şiirlerini görelim;" (Mustafa Tahsin, "Batı Trakya Türk Azılığında Şiir", Yeni Adım, Iskeçe, 1987)

"... oldukça başarılı ve etkileyici örneklerle ulaşan Kadir Yakıbaşıoğlu'nun iki kısa şiirini okuyalım: (Aziz Serbest, Yunanistan Türk Edebiyatı, Tan, Priştine, 1989)

Bu örneği iddiamız için yeterli görmeyenler şimdi verceğimiz cümlelere lütfen dikkat etsinler:

"Batı Trakya Türk Edebiyatı'nda ikinci önemli tür 'Hikaye' dir. ilk başarılı örnekleri daha önce belirttiğimiz gibi Mehmet Hilmi vermiştir. Günümüzde ise Rahmi Ali ön planda gelmektedir. Hikâyeleri Türkiye'de de yayınlanan ve ödül kazanan bu isim dışında, Hüseyin Alibabaoğlu, Hüseyin Mahmutoğlu, Mıcahit Mümin ve Mustafa Tahsin bu türde de ağırlığı olan diğer isimlerdir." (Feyyaz Sağlam, "Yunanistan (Batı Trakya) Türkleri Edebiyatı", Batı Trakya'nın Ses, Nisan 1989, İstanbul)

"Öykü, Yunanistan Türk Edebiyatı'nın ikinci önemli türüdür. Bu alanda ilk başarılı örnekleri veren Mehmet Hilmi'nin dışında, günümüzde Rahmi Ali en başarılı öykü yazarlarındandır. Öykülerini Türkiye'de yayınlanan ve ödül kazanan bu yazardan başka Hüseyin Alibabaoğlu, Mıcahit Mümin, Hüseyin Mahmutoğlu ve Mustafa Tahsin'in öyküde belli bir atılımlar peşinde olduklarını söyleyebiliriz..." (Aziz Serbest, "Yunanistan Türk Edebiyatı", Tan, Eylül 1989, Priştine)

Açıkça görüldüğü gibi, yalnızca bir paragrafini karşılaştırdığım genellikle yazının 3. bölümündeki bütün düşünceler beş yıllık bir emek sonucu sayın Aziz Serbest'in deyişyle- tarafımdan "yaratılmışlardır" (!).. Hatta incele-

memin ilk baskısında bir daktilo hatasından (virgülü unutmamdan) kaynaklanan bir yanlış anlatımı da "Yunanistan Türk Edebiyatı" konusunu derinlemesine araştırmış bir uzman olarak kendisini Yugoslavya'da tantanın şair "aktarıcı" da aynen tekrarlamıştır. Incelememde mahlas kullanın Batı Trakyalı -halk ozanı tipinde olanları- şairleri sıralarken; "Aşık Asilos, Aşım, Haliloglu, Aşık İzzet Yusuf..." "biçiminde yazacakken arada virgülü unutmam sonucu "... Aşım Haliloglu..." yazılan iki ayrı şairin "aktarıcı" merhum Batı Trakyalı büyük şair "Aşim Haliloglu" zannederek hem kendini elevermiş hem de bu konudaki uzmanlık düzeyini(!) ortaya koymuştur. Eh, hemen hemen tümü başlarının olan düşünceleri, kendi imzasıyla yayınlanan bir "araştırmacı"nın da elbette ki hata yapma hakkı olacaktır...

Diğer bozukluklara degenmeye gerek duymadığım ve büyük bir üzüntüyle kaleme aldığım bu yazımda sonuç olarak;

a) Sayın Aziz Serbest imzasıyla Tan'da çikan araştırma-inceleme yazısının ve bu yazındaki düşüncede ve tıslubun (basılı kelime ve anlatım değişiklikleri dışında) bu kişiyle hiç bir ilgisi olmadığını,

b) Bu yazının bütünüyle Yunanistan Türk Edebiyatı'nın büyülü ismi şair-eleştirmen Sayın Mustafa Tahsin'in "Batı Trakya Türk Azılığında Şiir" adlı değerli inceleme ve naçizine hazırladığım bu yılın başında imzamla Türkiye ve Kıbrıs'ta yayınlanan "Yunanistan-Batı Trakya Türkleri Edebiyatı" adlı iki inceleme dayandığı ve sözkonusu kişinin bir katkısının olmadığı,

c) İki incelemenin de ilgili kişiye gerçek imzalarla yayınlanması için verildiğini oysa kendisinin iki çalışmaya "kuşa çevirip" bir ciddi araştırma yapmışcasına kendi imzasıyla yayınladığını belirtmek isterim...

"Aktarıcı" sayın Aziz Serbest'in "Bir Sorumsuzluk Belgesi" durumunda olan bu yazı dizisinin en azından Balkan Türkçesi'nin iki farklı ülkede temsilcileri olan Türk şair ve yazarlarının yeni yeni oluşturmaya başladıkları kültürel işbirliğine katkılmayan bir tutum olduğunu vurgulamak gereklidir... Ne var ki -özellikle tekrar etmek isten- büyük bir üzüntüyle kaleme aldığım bu yazımın hiç bir açıdan Yugoslavya Türkleri'ne yönelik olmadığı, yazıldığı olumsuz şeye rağmen -yanlış bir yol bile izlemiş olsa da- Yunanistan Türk Edebiyatı'nın tanıtımına önemli bir katkıda bulunduğu ve sonuç itibarıyle de esas olan Türk dünyasındaki kültürel alış verişin geliştirilmesi olduğunu söylemeyece gerek yoktur... Sayın "aktarıcı" dosyamız da dahil olmak üzere, elbette ki Yougoslavya'da Türk dilini yaşatan her Türk şairine, yazarına, yazarına, yazarına, kısaca her Türk'e kalbimizin en güzel köşesinde sevgiden, saygıdan oluşmuş bir özel yer vardır..

* Dokuz Eylül Üniversitesi
Güzel Sanatlar Fakültesi
Türk Dili Okutmanı

Yarınlar Sizin Olacak

"Bazı şeyle, yerine ve durumuna göre daha çok değer kazanırlar. Batı Trakya'daki Türk çocukları için yazılmış bir kitabın ne denli önem ve değer taşdığını kuşkusuz herkes tadrif edecektir. Çünkü Batı Trakyalı Türk çocukları her türlü kültürel basıyla karşı karşıyadır."

Bu satırlar Gümülcine'de ekin Yayınları arasında çıkan Aliriza Saracoğlu'nun "Yarınlar Sizin Olacak" adlı şiir kitabı onşözünde yer almaktadır.

Gerçekten şair ve yazar rahmi Ali'nin kitaptaki onşözde de belirttiği gibi Batı Trakya Türk çocukları çöldeki insanın suya, zififi karanlıktaki birinin ışığa duyduğu ihtiyaç gibi ti-kaba muhtaçtır, yinminci astın sonlarında hem de AT üyesi bir ülkedeki utanç verici tablo acaba daha ne zaman kadar gözlerden gizlenebilecek?

Şair Aliriza Saracoğlu'nun çocuk şiirlerini içeren bu kitabı elbette ço-

cuklarımızdaki bilgi açığına yetmez, fakat önemli bir açığı kaputacagi muhakkaktır. Kitap, Batı Trakya Türk Edebiyatı açısından da önem taşımakta ve mevcut edebî potansiyeli göstermektedir.

Yarınlar Sizin Olacak, Rahmi Ali'nin onşözyle başlamakta, Batı Trakya Türk Edebiyatı üzerine araştırmalarıyla tanınan araştırmacı Feyyaz Sağlam'ın "Aliriza Saracoğlu'nun Çocuk Şiirleri" başlıklı inceleme yazısıyla devam etmektedir, daha sonra şairin biyografisine yer verilen kitapta yuze yakın çocuk şiri bulunmaktadır.

Kitabın, Ümmü Türk kültürlü içerisinde önemli bir konumu olduğuna ve Türk Dili ve Edebiyatı açısından araştırmacılarca ilgi göreceğine inanıyoruz.

YARINLAR SİZİN OLACAK, Aliriza Saracoğlu, Akın Yayımları, Gümülcine (Yunanistan), 1989, 107s., 400 Drahm.

Ey Yağız Toprak

Batı Trakya Türk Edebiyatı yeni bir eser daha kazandı. Toplunuş şair Aliriza Saracoğlu'nun "Ey Yağız Toprak" adlı şiir kitabı Akın Yayınları arasında çıktı.

Onşozunu Akın gazetesi sahibi ve sabık milletvekili Hasan Tatipoğlu'nun kaleme aldığı Aliriza Saracoğlu'nun şiir kitabı şairin eserlerinin ve biyografisinin yayılıldığı yerlerin tamildiği bölümünden sonra Türk Folklor Araştırmaları Kurumu Başkanı İrfan Ü.Nasrettinoğlu'nun bir yazısı bulunmaktadır, dokuz Eylim Üniversitesi Türk Dili Öğretim Görevlisi Feyyaz Sağlam'ın "Batı

Trakya Türk Şiiri, Aliriza Saracoğlu ve Şiirleri" başlıklı incelemesinin bulunduğu kitapta daha sonra, şairin yüzden fazla şiri yer almaktadır.

Şair şiirlerini iki başlık altında sıralamıştır. "Burası Batı Trakya" adlı şiirle başlayan, Batı Trakya'da Haçlı zihniyeti, (Baskılar-Sorunlar-Problemler) başlığı altındaki bölümden sonra; "Yarınlar Güzel", (Umutlar Çözümleri-Değerler) başlığı altındaki bölümde diğer şiirler yer almaktadır.

dir.

Kitapta "Yarınlar Güzel" başlığı altında toplanan şiirlerden "Manada Yunus'u buldum" başlıklı şirin son dörtlüğü şöyle:

Yunus Rumeli'ne geldi
Oğuz Türklerini bildi
Hiç de karamsar değildi
Ma'nada Yunus'u gördüm.

EY YAĞIZ TOPRAK, Aliriza Saracoğlu, Akın Yayımları, Gümülcine (Yunanistan), 1989, 167s. 600 Drahm.

**5 Kasım'da genci, ihtiyarı, kadını ve çocuğu ile
Batı Trakya Türkleri tek bilek, tek yürekti**

ERDEM İNŞAAT

Hasan Erdem Yüksek Mühendis

**Satılık Kaliteli Daire ve
Dükkanlar**

**Arsalarınıza anahtar teslimi
ve kat karşılığı inşaat yapılır.**

Adres : Merkez Mah. Şirin Sk. No: 16/3

Avcılar-İstanbul

Tel : İş: 590 90 48 Ev: 168 03 20